

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

OKUL DENEYİMİ I DERSİNİN
RESİM-İŞ EĞİTİMİ PROGRAMI ÖĞRETMEN ADAYLARI
AÇISINDAN UYGULANABİLİRLİK DÜZEYİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Gökhan ŞALLI

ANKARA-2007

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

OKUL DENEYİMİ I DERSİNİN
RESİM-İŞ EĞİTİMİ PROGRAMI ÖĞRETMEN ADAYLARI
AÇISINDAN UYGULANABİLİRLİK DÜZEYİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Gökhan ŞALLI

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Meliha YILMAZ

ANKARA-2007

Gökhan ŞALLI'nın OKUL DENEYİMİ I DERSİNİN RESİM-İŞ EĞİTİMİ PROGRAMI ÖĞRETMEN ADAYLARI AÇISINDAN UYGULANABİLİRLİK DÜZEYİ başlıklı tezi 09.05.2007 tarihinde, jürimiz tarafından RESİM-İŞ EĞİTİMİ Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Başkan): Doç. Dr. Serap BUYURGAN

.....

Üye (Tez Danışmanı): Yrd. Doç. Dr. Meliha YILMAZ

.....

Üye: Yrd. Doç. Dr. Necati CEMALOĞLU

.....

ÖNSÖZ

Türk eğitim tarihi; öğretmen yetiştirmede zengin bir deneyime sahiptir. Bu deneyimin uygulama aşamasında çıkan bazı temel sorunların giderilmesi, hem öğretmen yetiştiren kurumlar için hem de mesleğe yeni adım atan öğretmen adayları için daha sağlıklı olacaktır. Resim-İş Eğitimi öğretmen adayı iken Okul Deneyimi I dersinde yaşamış olduğum sorunları, şimdi bir öğretmen olarak bilimsel platforma taşımamda bana her türlü yardımı ve desteği sunan değerli Hocam Yrd. Doç. Dr. Meliha Yılmaz'a, anket çalışmasında benden desteklerini ve yardımlarını esirgemeyen Gazi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünün saygıdeğer hocalarına, yine anket çalışmasında benden düşüncelerini ve sabırlarını esirgemeyen sevgili öğretmen adayı arkadaşlarıma sonsuz teşekkürü bir borç bilirim.

Resim Öğretmeni

Gökhan ŞALLI

ÖZET

OKUL DENEYİMİ I DERSİNİN RESİM-İŞ EĞİTİMİ PROGRAMI ÖĞRETMEN ADAYLARI AÇISINDAN UYGULANABİLİRLİK DÜZEYİ

ŞALLI, Gökhan

Yüksek Lisans Tezi, Resim-İş Öğretmenliği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Meliha YILMAZ

Nisan – 2007

Bu çalışmanın amacı, Okul Deneyimi I Dersinin Resim-İş Eğitimi Programı öğretmen adayları açısından uygulanabilirlik düzeyini incelemektir. Bu amaçla; Eğitim fakültelerinin, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı 1.sınıfında eğitim gören öğretmen adaylarının, uygulamada karşılaştıkları sorunlar belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada, iki bölümden ve toplam elli sorudan oluşan anket çalışması, Ankara ilinde farklı sosyo-ekonomik ve kültürel çevrede bulunan toplam yedi okulda, Okul deneyimi I uygulaması yapan, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı 1.Sınıfında öğrenim gören, toplam 100 öğretmen adayına uygulanmıştır. Resim-İş Eğitimi öğretmen adaylarının belirlenen amaçlara ne ölçüde ulaşabildiği? ve Resim-İş Eğitimi öğretmen adaylarının, bu ders kapsamında istenen etkinlikleri belirtilen ölçütler içerisinde gerçekleştirip, gerçekleştirmediği? sorularına yanıt bulmak amacıyla, uygulanan anket maddelerinin I.Bölümünde çıkan sonuçların yüzdesi alınarak, grafiklerle belirtilmiş, II. Bölümde çıkan sonuçların frekans ve yüzde değerleri alınarak her iki bölüm karşılaştırılmıştır. Sonuç olarak; Okul Deneyimi I dersinin Resim-İş Eğitim Programı öğretmen adayları açısından uygulanabilirlik düzeyinin düşük olduğu, etkinlikleri belirtilen ölçütler içerisinde gerçekleştiremedikleri ve belirlenen amaçlara ulaşılamadığı tespit edilmiştir.

ABSTRACT

THE APPLICABILITY LEVEL OF THE SCHOOL EXPERIENCE I COURSE FOR THE PRE-SERVICE TEACHERS OF ART-WORK EDUCATION PROGRAMME

ŞALLI, Gökhan

M.A. Thesis, Department of Art-Work Education Science

Supervisor: Asst. Prof. Ph.D. Meliha YILMAZ

April – 2007

The aim of this study is to determine the applicability level of the School-Experience I Course for the pre-service teachers of Art-Work Education Program. For this aim to be accomplished, the problems in the application level encountered by the pre-service teachers studying in the Departments of Art-Work Education in Education Faculties are tried to be determined. In this study, a two parted and fifty questioned poll has been applied to a total of 100 pre-service teachers who are freshmen students of the Department of Art-Work Education studying at Gazi University, Faculty of Education, and making the School Experience I applications in totally 7 schools in different socio-economic and cultural environments in Ankara. In order to find answers to the questions such as “in what limits can the pre-service teachers of Art-Work Education reach the aims that are determined?” and “can the pre-service teachers of Art-Work Education realize the expected activities in the extent of this course with the criteria determined, or not?” the two parts of the poll have been compared by taking the percentages of the results of the first part and illustrating them with graphics, and by taking the percentages and the frequency of the second part. As a result, it has been established that the applicability level of the School-Experience I Course is low for the pre-service teachers of Art-Work Education Program, as they can not apply the activities in determined criteria and the purposes determined could not be fulfilled.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	vii
GRAFİKLER LİSTESİ.....	ix

BÖLÜM I

1. GİRİŞ	1
1.1 Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği.....	6
1.1.1 Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliğinin Amacı.....	6
1.1.2 Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği'nin Yapısı.....	6
1.1.2.1 Eğitim Fakültesi.....	6
1.1.2.2 Uygulama Okulu.....	7
1.1.3 Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği'nde Tarafların Karşılıklı Beklentileri.....	7
1.1.3.1 Öğretmen Adayının Beklentileri.....	7
1.1.3.2. Uygulama Okulunun Beklentileri.....	8
1.1.3.3 Eğitim Fakültelerinin Beklentileri.....	8
1.1.4 Okul Deneyimi I Dersinin Amaç ve İşlenişi.....	9
1.2 Problem Cümlesi.....	11
1.3 Alt Problemler.....	11
1.4 Amaç.....	12
1.5 Önem.....	12
1.6 Varsayımlar.....	14
1.7 Sınırlılıklar.....	14
1.8 Tanımlar.....	15

BÖLÜM II

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	19
-------------------------------------	----

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

3.1 Araştırmanın Modeli.....	23
3.2 Evren ve Örneklem.....	23
3.3 Verilerin Toplanması.....	24
3.4 Verilerin Analizi.....	24

BÖLÜM IV

4. BULGULAR ve YORUMLAR

4.1 Anket Soruları (I Bölüm).....	25
4.2 Değerlendirme Anket Soruları (II. Bölüm).....	39

BÖLÜM V

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1 Sonuç.....	72
5.2 Öneriler.....	74

KAYNAKÇA.....	75
----------------------	-----------

EKLER.

EK-1.....	80
EK-2.....	85
EK-3.....	96
EK-4.....	98
EK-5.....	99
EK-6.....	100

TABLO VE ŞEKİLLER LİSTESİ

Tablolar Listesi

Tablo 1.....	25
Tablo 2.....	26
Tablo 3.....	27
Tablo 4.....	28
Tablo 5.....	29
Tablo 6.....	30
Tablo 7.....	31
Tablo 8.....	32
Tablo 9.....	33
Tablo 10.....	34
Tablo 11.....	35
Tablo 12.....	36
Tablo 13.....	37
Tablo 14.....	38
Tablo 15.....	39
Tablo 16.....	40
Tablo 17.....	41
Tablo 18.....	42
Tablo 19.....	43
Tablo 20.....	44
Tablo 21.....	45
Tablo 22.....	46
Tablo 23.....	47
Tablo 24.....	48
Tablo 25.....	49
Tablo 26.....	50
Tablo 27.....	50
Tablo 28.....	51

Tablo 29.....	51
Tablo 30.....	53
Tablo 31.....	53
Tablo 32.....	54
Tablo 33.....	55
Tablo 34.....	55
Tablo 35.....	57
Tablo 36.....	57
Tablo 37.....	58
Tablo 38.....	59
Tablo 39.....	60
Tablo 40.....	61
Tablo 41.....	62
Tablo 42.....	63
Tablo 43.....	64
Tablo 44.....	65
Tablo 45.....	66
Tablo 46.....	67
Tablo 47.....	68
Tablo 48.....	69
Tablo 49.....	70
Tablo 50.....	71

Grafikler Listesi

Grafik 1.....	25
Grafik 2.....	26
Grafik 3.....	27
Grafik 4.....	28
Grafik 5.....	29
Grafik 6.....	30
Grafik 7.....	31
Grafik 8.....	32
Grafik 9.....	33
Grafik 10.....	34
Grafik 11.....	35
Grafik 12.....	36
Grafik 13.....	37
Grafik 14.....	38

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Bir ülkenin geleceğini şekillendirecek olan öğretmenlerin yetiştirilmesi, ülkemizde ve tüm dünyada uzun zamandır süregelen tartışma konusu olmuştur. Toplumların değişen ve gelişen ihtiyaçları, konu alanlarındaki ve teknolojiadaki değişimler ve gelişmeler, bireylerin değişen ihtiyaçları eğitim programlarının ve öğretmen yetiştirme sistemlerinin sürekli gözden geçirilip yenilenmesini ve en iyi model arayışlarını kaçınılmaz kılmaktadır (Aksu, 2005:25).

Bilim ve teknoloji alanındaki büyük ve hızlı gelişmelerin yaşandığı çağımızda, toplumların eğitilmiş insan gücüne olan ihtiyacı ön plana çıkmaktadır. Nitelikli insan gücü, bütün dünya ülkelerinin eğitim politikalarının en önemli ve vazgeçilmez konusu haline gelmektedir. Tüm gelişmelere paralel olarak, bireyin topluma yararlı olabilmesi için kazanması gereken davranışlar katlanarak artmakta, tüm teknolojik kolaylıklara karşın insan, bir yol göstericiye daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Dolayısıyla, eğitim kurumlarının görevleri de hem değişmekte, hem de zorlaşmaktadır. Bu nedenle, son yıllarda tüm ülkeler, eğitim sistemlerini ve öğretmen yetiştirme politikalarını yeniden gözden geçirip, daha iyi eğitim için, daha nitelikli öğretmen ilkesiyle hareket ederek çalışmalarına ivme kazandırmaktadır (İşbilen, 2002:140).

Eğitim sistemi içinde, önemli ve zor bir görevi üstlenecek olan öğretmenler, içinde bulunduğumuz çağı daha sonraki çağa taşıyacak olan bireyleri yetiştirecek kişilerdir. Bir toplumun kalkınması için öncelikle yetişmiş insan gücüne ihtiyaç duyulmaktadır. Yetişmiş insan gücü ise nitelikli okullarda mümkün olabilmektedir. Bir okulun nitelikli olabilmesi (öğrencilerini iyi yetiştirmesi) de öğretmenler tarafından verilen eğitimin kalitesine bağlıdır. Öğretmenin verdiği eğitimin kaliteli olabilmesi için, öğretmenin bizzat kendisinin iyi ve nitelikli yetiştirilmiş olması gerekmektedir. Öğretmenin iyi olması, onun hem hizmet öncesinde iyi yetiştirilmesi,

hem de hizmet içinde kendisini geliştirecek olanaklardan yararlanmasını sağlamakla olabilmektedir (İşbilen, 2002:140).

Öğretmen yetiştirmede üç alan büyük önem taşımaktadır. Bu üç alan; genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisidir. Genel kültür ve alan bilgisi her meslek grubu için gerekli olmasına rağmen, öğretmenlik meslek bilgisi sadece öğretici ve eğitici sıfatını kazanan alanlar için gerekli ve zorunlu olmaktadır. Çünkü öğretme işi en zor işlerden birisidir, öğretmenlik bilgisi öğretmeyi öğrenmek, öğrenmeyi öğretmek olarak tanımlanabilir. Dolayısıyla hangi alan için öğretmen yetiştirilirse yetiştirilsin, ortak ders olarak öğretmenlik meslek dersleri mecburi olmaktadır (Tepecik, 2002:75).

Öğretmen yetiştirme programları; genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik mesleki bilgisinin kazanıldığı çeşitli etkinlikleri içermektedir. Bunlar; öğretmen adaylarının seçimi, hizmet öncesi eğitimi, öğretmenin denetiminde aday öğretmen sıfatıyla ders verme (stajyerlik dönemi), dersi gözlemleme ve değerlendirme, hizmet içi eğitim gibi alt konular ve bunlarla ilgili bazı özelliklerdir (Alkan, 1987:14-16).

İçinde bulunduğumuz dönemi gelecek dönemlere taşıyacak bireyleri yetiştirecek olan öğretmenlerin, hizmet öncesi eğitimleri sırasında etkin bir şekilde yetiştirilmesi sistemin en önemli sorunlarından birisidir (Azar,1998:1).

Öğretmenlerin yetiştirilmesinde, teori-pratik yaklaşım ve pratik-teori yaklaşım, dünyaca kabul görmüş iki yaklaşım şeklidir. Teori-pratik yaklaşımı eğitimciler tarafından, öğretmenlerin hizmet öncesinde almış oldukları eğitimin teoriye dayalı olması ve alınan bu teorik bilgilerin, uygulamada, gerçek sınıf ortamında öğrenme etkinlikleri ile ilişkilendirilmeden verilmesi olarak nitelendirilmektedir (Çepni, Azar, 1995:65-67). Bununla birlikte, bu yaklaşımda formal öğrenim sürecinde öğretmen adaylarına verilen teorik bilgilerin sistemli ve kontrollü bir şekilde pratiğe dönüştürmeleri için fazla şans tanınmamaktadır. Buna bir örnek olarak, yapılan araştırmalar sonucunda öğretmen adaylarına sınıf yönetimi ve disiplin konularının teorik olarak verilmesine rağmen bu öğretmenlerin gerçek

sınıf ortamında sınıfı kontrol edemedikleri görülmüştür (Azar, 1999:39-45). Pratikte ise, genel olarak öğretmen adaylarının ve yeni öğretmenlerin sınıf disipliniyi sağlayamama, sınıfı düzenleyememe, öğrenci çalışmalarını değerlendirememe, uygun materyalleri kullanamama, soru sorma tekniklerinden faydalanamama, öğrencileri motive edememe ve bireysel farklılıkları algılayamama gibi temel problemlere sahip oldukları bulunmuştur (Azar, 1999:14).

Öğretmenlerin hizmet öncesi eğitiminde kalitenin artırılması, öğretmen adaylarının her ne kadar alan bilgisi ve genel kültür bakımından yeterli olsalar da öğretmenlik mesleğinin uygulanmasına yönelik bilgi ve beceri bakımından eksiklerin giderilmesi, teori ve uygulama arasındaki bağın sağlanması amacıyla eğitim fakültelerinde yeniden yapılanma çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Buna göre 1998–1999 akademik yılından itibaren programlardaki meslek bilgisi derslerine ağırlık verilmiştir. Gelişmeleri desteklemek amacıyla Eğitim Fakülteleri programlarında yapılan değişiklikler; YÖK ve M.E.B tarafından “Fakülte-Okul İşbirliği” çerçevesinde “Okul Deneyimi I-II” ve Öğretmenlik Uygulaması” derslerini kapsamı içine alınmış (Yılmaz, 2006:166) ve öğretmen adaylarının bu derslerin bir bölümünü uygulama okullarında almaları sağlanmıştır.

Öğretmen adaylarına meslek becerilerinin kazandırılması ve geliştirilmesi için program, üç ayrı dönemde uygulama içermektedir. Bunlardan II. yarıyılta olan Okul Deneyimi I dersi öğrencinin edilgen olduğu uygulama dersidir. Okul Deneyimi II dersi, 7. yarıyılta öğrencinin oldukça etken olduğu bir uygulama dersidir. Öğretmenlik Uygulaması dersi, 8. yarıyılta öğretmen adayının tamamen bir öğretmen rolü üstlendiği derstir (Yalçın, 2005:387).

YÖK Yürütme Kurulu’nun 4 Kasım 1997 tarihli kararı ile Eğitim fakültelerinin 1998–99 öğretim yılından itibaren programlarında yer alan Okul Deneyimi dersiyle öğretmen adaylarının, okul örgütü ve yönetimi ile okullardaki günlük yaşamı tanınması, eğitim ortamlarını incelemesi, ders dışı etkinliklere katılma, deneyimli öğretmenleri görev başında gözlemesi, öğrencilerle bireysel ve küçük gruplar halinde çalışması, kısa süreli öğretmenlik deneyimleri kazanması ve onların

öğretmenlik mesleğini doğru algılayıp benimsemeleri amaçlanmıştır (YÖK/Dünya Bankası, 1998:45).

Okul deneyimi dersinde, okula uyum konusuna yönelik bilgi ve uygulamalara yer verilmektedir. Okul Deneyimi I dersi hizmet öncesinde öğretmen adaylarını okul iklimine alıştırmak, okuldaki birimleri tanıtmak ve öğretmenlik mesleği için gerekli olan bilgi ve beceriyi kazandırmak için daha çok gözlem ve uygulamaya dayalıdır. Uygulama ancak gerçek ortamda yapıldığında öğretmen adaylarına mesleki deneyim kazandırılabilir. Bu nedenle, öğretmen eğitiminde uygulama çalışmalarının ayrı bir önemi bulunmaktadır (Kudu, Özbek ve Bindak, 2006:100).

Eğitim Fakültelerimizdeki mevcut öğretmen yetiştirme uygulamaları değerlendirildiğinde, dört yıllık lisans programı içerisinde öğretmenlik formasyonuna ayrılan sürenin yeterli olmadığı görülmektedir (YÖK, 1998:22).

Öğretmen yetiştiren Eğitim Fakültelerinin uygulama alanı/kurumu olması gereken okullarla olan ilişkinin çok güçlü olmaması ve bu okullarda yer alması gereken uygulamanın nitelik ve nicelik bakımından yetersiz düzeyde kalması, mevcut uygulamanın en zayıf yönü olarak dikkat çekmektedir (YÖK, 1998:22).

Okul deneyimi uygulamalarının eğitim fakültesindeki farklı birimlere ve alanlara göre düzenlenmeyişi, farklı alanlarda yetiştirilen öğretmen adaylarına aynı uygulamaların yaptırılması, kendi alanlarında yeterli uygulamaya ağırlık verilememesine neden olmaktadır (Selçuk, 2000:3).

Amaçların gerçekleşmesi için öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulama etkinlikleri sırasında ve öğretmenliklerinin ilk yıllarında çok iyi gözlem yapmaları gerekmektedir. Gözlemin başarılı bir şekilde yapılması için de sistematik yaklaşım gerekmektedir. Fakat öğretmen yetiştirme programlarında bu konu çok yüzeysel olarak ele alınmakta, bu anlamda, okul deneyimi dersi de amacına ulaşamamaktadır (Selçuk, 2000:24).

Yukarıda verilen bilgilerin ışığında öğretmen adaylarının Okul Deneyimi I dersinin etkinliklerini uygularken birçok sorunla karşılaştıkları gözlenmiştir. Sorunların kaynağı çeşitlidir; bunlar, ilköğretim ve ortaöğretim okullarından, fakültelerden, öğrencilerden, öğretmenlerden ve öğretim elemanlarından ileri gelmektedir. Çözüm çok yönlü olarak konunun ele alınması ile bulunabilir (Yalçın, 2005:383).

Yapılan araştırmalar, Okul Deneyimi uygulamalarının hizmet öncesi öğretmen eğitiminin en önemli kısmını oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Teoride öğrenileni pratikte uygulamak, yeni bilgi ve beceri kazanılmasında son derece etkili olmaktadır. Çünkü öğretmen adaylarının fakültede edindikleri bilgileri, mesleki ortamda verimli ve güvenli olarak kullanabilmeleri ancak hizmet öncesinde yeterli ve verimli uygulama olanağı bulmaları ile mümkündür (Harmandar, Bayrakçeken, Kıncal, Büyükkasap ve Kızılkaya, 2000).

Özetle bu tezde; üniversitelerde yeniden yapılanma kapsamındaki Fakülte-Okul İşbirliği çerçevesinde uygulamaya konan “Okul Deneyimi I” dersinde;

- Resim-iş eğitimi öğretmen adaylarının belirlenen amaçlara ne ölçüde ulaşabildiği?
- Bu dersin, Resim-iş eğitimi öğretmen adaylarına ne düzeyde yararlı olabildiği?
- Resim-iş eğitimi öğretmen adaylarının, bu ders kapsamında istenen etkinlikleri belirtilen ölçütler içerisinde gerçekleştirip, gerçekleştirmediği?

sorularına yanıt aranmaya ve çözüm önerileri getirilmeye çalışılacaktır.

1.1 Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği

1.1.1 Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliğinin Amacı

Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği, öğretmen adaylarının öğretmenlik yeterliklerini kazanması için düzenlenen bir uygulama sürecidir. Bu uygulama tarafların ortaklaşa sorumluluğu altında yürütülür. Bu işbirliğinin amacı, öğretmen adaylarının kazanmış oldukları alan bilgisi, mesleki bilgi ve becerilerini etkili, verimli, güvenli olarak uygulamaları ve geliştirmeleri için görev ve sorumlulukların eğitim fakültesi ile uygulama okulu arasında paylaşılmasını sağlamaktır (YÖK/Dünya Bankası, 1998:3).

1.1.2 Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği'nin Yapısı

Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliğinde eğitim fakültesi, uygulama okulu ve Milli Eğitim Müdürlüğü görev almaktadır. Aşağıdaki bölümde işbirliğini oluşturan bileşenler kısaca açıklanmıştır (YÖK/Dünya Bankası, 1998:3).

1.1.2.1 Eğitim Fakültesi

Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği'nde fakülte tarafı, fakülte uygulama koordinatörü, bölüm uygulama koordinatörü ve uygulama öğretim elemanlarından oluşur. Fakülte uygulama koordinatörü dekanlıkça belirlenir. Fakülte'deki her bölüm başkanlığı bir bölüm uygulama koordinatörü belirler. Bölüm uygulama koordinatörü uygulama öğretim elemanları ile işbirliği içinde öğretmen adaylarının gidecekleri uygulama okullarını belirler ve bölüm başkanlığına bildirir. Bölüm birden fazla anabilim dalından oluşuyorsa, her anabilim dalı için ayrı bir uygulama koordinatörü görevlendirilir (YÖK/Dünya Bankası, 1998:3).

1.1.2.2 Uygulama Okulu

Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği'nde uygulama okulu tarafı, Uygulama okulu koordinatörü ve uygulama öğretmenlerinden oluşur. Uygulama okulu yönetimi, uygulama okulu koordinatörünü belirler. Fakülte koordinatörü ile okul uygulama koordinatörü ve uygulama öğretmenleri ile öğretim elemanları yakın işbirliği içinde çalışır. Öğretmen adayı, kendisinden sorumlu uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni ile işbirliği içinde görev ve sorumluluklarını yerine getirir. Milli Eğitim Müdürlüğü, eğitim fakültesi-uygulama okulu işbirliği çerçevesinde gerekli yönetim işlerini yürütür (YÖK/Dünya Bankası, 1998:4).

1.1.3 Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği'nde Tarafların Karşılıklı Beklentileri

1.1.3.1 Öğretmen Adayının Beklentileri

- Öğretmen adayına öğretmenlik becerilerini öğreneceği, deneyeceği, geliştireceği ve öğretmenlik mesleğinin tüm sorumluluklarını üstlenme fırsatı bulacağı bir okul ortamı sağlanması,
- Öğretmen adayına uygulama sürecinde okulda yapacağı etkinlikleri de içeren bir çalışma programı yapılması,
- Öğretmen adayına değişik sınıf düzeylerinde gözlem ve uygulama yapma olanağı sağlanması,
- Öğretmen adayına fakültede uygulama öğretim elemanının, okulda uygulama öğretmenin destek ve rehberliğinin sağlanması,
- Öğretmen adayına okul deneyimi sırasında uygulama öğretim elemanı ile haftada bir kez gözlem raporu üzerinde görüşme olanağı sağlanması,
- Öğretmen adayının çalışmalarının programda belirtilen zamanlarda ilgililerce düzenli olarak gözlenmesi ve değerlendirilmesi,
- Öğretmen adayına değerlendirme ile ilgili dönüt verilmesi,
- Öğretmen adayına değerlendirme üzerinde uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı ile gerektiğinde görüşebilme fırsatının verilmesi,

- Öğretmen adayına okul deneyimi ve uygulama işlemlerinin önceden bildirilmesi (YÖK/Dünya Bankası, 1998:13).

1.1.3.2. Uygulama Okulunun Beklentileri

- Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği'nde birlikte çalışmak,
- Öğretmen adaylarının uygulama okuluna gönderilmeleri, yerleştirilmeleri ve uygulamalar konusunda okul yönetiminin görüşlerinin alınması ve uygulama öncesinde okul uygulama öğretmenlerine bilgi verilmesi,
- Uygulama program takviminin hazırlanmasında uygulama okulu koordinatörü ile bölüm uygulama koordinatörünün işbirliğinde bulunması,
- Uygulama öncesinde uygulama öğretmenlerine öğretmen adaylarına ilişkin bilgi verilmesi,
- Uygulama öğretmenin, uygulama öğretim elemanları ile düzenli aralıklarla bir araya gelerek öğretmen adayının gelişimi ve uygulamalara ilişkin bilgi alışverişinde bulunabilmesi,
- Uygulama öğretmenin öğretmen adayının değerlendirilmesinde ve dönüt verme sürecinde yer alması,
- Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği'nde yer alan uygulama öğretmenlerinin ve okul uygulama koordinatörlerinin rollerine hazırlanmaları içi hizmet içi eğitim verilmesi,
- Uygulama öğretmenlerinin mesleki gelişimlerine katkıda bulunmak amacıyla fakülte ortamında akademik etkinliklere (ders, seminer, konferans vb.) katılımının fakültece sağlanması,
- Öğretmen adaylarının uygulama okulu kurallarına uymasının sağlanması (YÖK/Dünya Bankası, 1998:13-14).

1.1.3.3 Eğitim Fakültelerinin Beklentileri

- Okulların fakültenin göndermiş olduğu öğretmen adaylarını kabul etmesi, adayların uygulama öğretmenlerine dağılımını sağlaması,
- Okulların öğretmen adayları için hazırlanan uygulama takvimi ve programına uymaları,

- Uygulama öğretim elemanlarının, öğretmen adayının gelişimi ve uygulama etkinlikleri konusunda bilgi alışverişinde bulunabilmesi amacı ile düzenli aralıklarla yapacağı toplantılara uygulama öğretmenlerinin ve Milli Eğitim Müdürlüğü uygulama koordinatörünün katılması,
- Uygulama öğretmenince doldurulan öğretmenlik uygulaması değerlendirme formunun ilgili öğretim elemanına zamanında teslim edilmesi (YÖK/Dünya Bankası, 1998:14).

1.1.4 Okul Deneyimi I Dersinin Amaç ve İşlenişi

Okullarda yapılacak iki ayrı uygulama çalışmasından ilki olan okul deneyimi, öğretmenlik mesleğini oluşturan birçok görevi öğretmen adaylarına tanıtmaya yönelik planlı gözlem ve etkinliklerden oluşmaktadır. Bu gözlem ve etkinlikler Okul Deneyimi I ve II olarak mevcut öğretmen eğitimi programlarında iki ayrı dönemde haftada bir saat seminer ve dört saat okuldaki etkinlikler olarak yer almaktadır (YÖK/Dünya Bankası, 1998:33).

Okul deneyimi I dersi, öğretmen adayının uygulama yapacağı okulu, öğrencileri, programı ve öğretmenleri genel olarak tanımasını sağlamak için sunulan gözlem ve görüşmelere dayalı bir derstir. Bu derste öğretmen adayının, okulu, öğrencileri ve öğretmenlik mesleğini değişik yönleriyle tanıması ve lisans programında alacağı derslere bir temel oluşturması amaçlanmaktadır (YÖK/Dünya Bankası, 1998:33).

Okul deneyimi I dersi tamamlandığında öğretmen adayları aşağıdaki özellikleri kazanmış olmalıdır.

- Öğretmenliği, okulun gerçek yapısını ve işleyişini, sistemli bir yaklaşımla tanımış olma,
- Okulun yönetimi ve okuldaki işler ile okulda bulunan kaynaklara ilişkin bilgi sahibi olma,

- Sınıf ortamındaki ve okuldaki diğer etkinlikleri gözlem yoluyla tanıma (YÖK/Dünya Bankası, 1998:33).

Okul Deneyimi I dersini planlarken aşağıda verilen etkinliklerden yararlanılmaktadır:

Etkinlik	1.1	Dönem Planı
Etkinlik	1.2	Öğretmenin Okuldaki Bir Günü
Etkinlik	1.3	Öğrencinin Okuldaki Bir Günü
Etkinlik	1.4	Bir Öğrencinin İncelenmesi
Etkinlik	1.5	Öğretim Yöntemleri
Etkinlik	1.6	Yan Branşınızda Öğretim Yöntemleri
Etkinlik	1.7	Derslerin Gözlenmesi
Etkinlik	1.8	Yan Branşınızda Derslerin Gözlenmesi
Etkinlik	1.9	Dersin Yönetimi ve Sınıf Kontrolü
Etkinlik	1.10	Soru Sormayı Gözlemleme
Etkinlik	1.11	Okulda Araç-Gereç ve Yazılı Kaynaklar
Etkinlik	1.12	Okul Müdürü ve Okul Kuralları
Etkinlik	1.13	Okul ve Toplum
Etkinlik	1.14	Okul Deneyimi Çalışmalarının Değerlendirilmesi

Dersin işleyişi de şu şekilde olmaktadır: Bölüm başkanı tarafından belirlenen anabilim dalı uygulama koordinatörü, öğretim elemanları ile işbirliği içinde öğretmen adaylarının gidecekleri uygulama okullarını belirler. Uygulama okullarına gidecek olan öğretmen adayları, anabilim dalı koordinatörü tarafından gruplandırılır. Öğrenci grupları 6-8 kişiden oluşur. Uygulama öğretim elemanı, öğretmen adaylarını okullarına götürerek, hazırlanan programı uygulama öğretmenlerine ve öğretmen adaylarına tanıtır. Ders kapsamında gerçekleştirilmesi gereken 14 etkinlik vardır ve bu etkinlikler 11 haftaya yayılmıştır. Öğretmen adayları tamamladıkları haftalık etkinlikle ilgili rapor yazarlar. Okul deneyimi çalışmaları haftada bir saat seminer ve dört saat okuldaki etkinlikler şeklinde uygulanmaktadır. Uygulama öğretim elemanı fakültedeki seminer dersinin yürütülmesinden sorumludur. Uygulama öğretim elemanı, öğretmen adaylarının o hafta tamamlamış oldukları okul etkinliğine ilişkin

gözlem sonuçlarının tartışılmasına olanak sağlar ve raporlara ilişkin dönüt verir. Gazi üniversitesi Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'nda seminer çalışması, iki grup birleştirilerek (12-16 öğrenci) sürdürülmektedir (Yılmaz, 2006:168).

1.2 Problem Cümlesi

Okul Deneyimi I dersinin Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı öğretmen adayları açısından uygulanabilirlik düzeyi nedir?

1.3 Alt Problemler

1-Okul Deneyimi I dersinde gerçekleştirilmesi istenen etkinliklerin ne şekilde yapılacağı “Fakülte-Okul İşbirliği” kılavuzunda açık bir şekilde ifade edilebilmiş mi?

2-Okul Deneyimi I dersinde öğretmen adayları, öğretmenin okuldaki zamanını nelere ve nasıl harcadığını, mesleğiyle ilgili yaptığı işleri gözlemleyerek, bu konuda yeterli düzeyde fikir sahibi olabiliyorlar mı?

3-Öğretmen adayları, öğrencilerin okuldaki zamanını nelere ve nasıl harcadığını, bu zamanını nasıl geçirmekte olduklarını gözlemleyerek, bu konuda yeterli düzeyde fikir sahibi olabiliyorlar mı?

4-Öğretmen adayları, Okul Deneyimi I dersindeki etkinlikleri gerçekleştirebilmek için hangi düzeyde bilgi sahibidir?

5-Öğretmen adayları, gittikleri uygulama okullarında gerek kendi alanlarındaki, gerekse yan branşlarında veya değişik branşlardaki öğretmenlerin derslerini yeteri kadar gözlemleme imkanına sahip olabiliyorlar mı?

6-Okul Deneyimi I dersinde, öğretmen adayları uygulama öğretmenlerini gözlemleyerek öğretim yöntemlerini belirleme, sınıfın yönetimi vb konulardaki etkinlikleri gerçekleştirmede ne gibi sorunlarla karşılaşmaktalar?

7-Öğretmen adayları, ders gözlem formundaki dikkat edilecek noktaları gözlemleyebiliyorlar mı?

8-Okul Deneyimi I dersi, programda yer aldığı yarıyıl açısından uygun mudur?

9-Fakülte-Okul işbirliği kapsamında belirtilen etkinlikler tüm bölümler için uygun mudur?

1.4 Amaç

Bu çalışmanın amacı;

1- Eğitim Fakültelerinde yeniden yapılanma çerçevesinde, programda birinci sınıf ikinci yarıyıl da yer alan “Okul Deneyimi I” dersinin içerik ve işleyiş yönünden uygulamaya dayalı bir ders olan Resim-İş Eğitimi (Görsel Sanatlar) dersine uygun olup olmadığını belirlemek,

2- Dersin uygulaması sırasında Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı öğretmen adaylarının karşılaştığı sorunların neler olduğunu saptamak,

3- Bu sorunların fakülte ve okul boyutlarını, dağılımını inceleyip ortaya çıkarmak ve çözüm önerileri getirmektir.

1.5 Önem

Öğretmelik görevini üstleneceği düşünülen tüm teknolojik araç ve gelişmelere karşın, öğretmenlik mesleği varlığını gelecekte de kendinden bir şey kaybetmeden sürdürmeye devam edeceği kuşkusuzdur. Çünkü öğrencilerin bu teknolojik araçlarla kurdukları hiçbir iletişim, bir öğretmen ile kurdukları iletişim kadar doyurucu olamamaktadır. Bunun nedeni, çağdaş eğitimin, öğrenciyi sadece

bilişsel yönüyle değil, aynı zamanda fiziksel, sosyal ve duygusal yönleriyle geliştirmeyi amaç edinmesidir (Gökçakan, 2005:124).

Öğretmenin, okuldaki en önemli rolü bilgi yayıcılığıdır. Bu rolüyle öğretmen; öğrencisinde istendik davranış değişikliklerini oluşturmakta, ona iyi ilişkiler kazandırmakta ve onu becerikli kılmaktadır (Bursalıoğlu, 1987:70). Ayrıca öğrencisine geçerli değer duygusu kazandırması, disiplincilik, yargıçlık, sırdaşlık gibi roller de öğretmenden beklenmektedir (Erken, 1974:10). Öğretmenlerin eğitim sürecinin hedeflerine ve genel prensiplerine (Dewey, 1970:175) inanmaları, bireysel girişim ve yaratıcılığın gelişmesi için hoşgörüye sahip olmaları gerekir. Eğitimin her ögesi öğretmen tarafından düğümlemekte ve değerlendirilmektedir. Öğretmene değer verme, şahsiyetine saygı, onun refah ve güvencesi, milletlerin geleceğinin kaderi anlamını taşımaktadır (Develioğlu, 1987:2).

Günümüzde önemi giderek artan öğretmenin, çağın değişen ve gelişen koşullarına göre eğitimdeki rolü de sürekli olarak değişmektedir. Öğretmenden beklenen bu yeni roller doğrultusunda daha nitelikli ve verimli öğretmen yetiştirmek için öğretmen eğitimi programlarında da değişiklikler yapılması gereği ortaya çıkmış, böylece eğitim fakülteleri yeniden yapılanma sürecine girmiştir. Bu amaçla Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi çerçevesinde, 1997 yılında “Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılanma” adı altında çalışmalar yürütülmeye başlanmış ve 1998 yılından itibaren de öğretmen yetiştirme programları olarak uygulanmaya başlanmıştır (Koç, 2005:140). Bu uygulama ile öğretmen yetiştiren kurumların tümü fakülte statüsüne dönüştürülmüştür. Böylece öğretmenlik mesleğinin daha profesyonel bir uğraş olarak ele alınması gerektiği yolunda önemli bir adım atılmıştır (Yalçın, 2005:383).

Öğretmenlik mesleğinin fakülte eğitimindeki aksaklıklarını da bu bağlamda ortaya çıkarmak gerekmektedir. Yapılan bu çalışmayla, öğretmen adaylarını mesleğe hazırlamada önemli bir yeri olan Okul Deneyimi I dersinin, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı 1. sınıf öğrencileri açısından, uygulamada çeşitli sorunlarla karşılaşıldığı görülmüş, aynı sorunlar araştırmacı tarafından da yaşanmıştır. Okul Deneyimi I dersinde ortaya çıkan aksaklıkların, bir takım düzeltmeler yapılarak

giderilmesi, dersin amacına ulaşılmasını sağlayacağı gibi, bundan sonra yapılacak çalışmalara da ışık tutacağına inanılmaktadır. Aynı zaman da eğitim fakültelerinde yeni bir yapılanmaya gidilmesi halinde, bu dersin uygulamaya dayalı derslerin yoğunlukta olduğu Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalına göre yeniden düzenlenmesinin verimli olacağı düşünülmektedir.

1.6 Varsayımlar

1- Yapılan uygulamalı çalışmada seçilen örneklem, araştırmanın konusuna uygundur ve araştırma evrenini temsil etmektedir.

2- Öğretmen adaylarına uygulanacak anket sorularına öğretmen adaylarının objektif cevap verdiği varsayılmaktadır.

3- Literatürden elde edilecek bilgilerin geçerli ve faydalı olacağı varsayılmaktadır.

4- Araştırma kapsamına alınan okullar, sayı bakımından yeterli kabul edilmiştir.

5- Araştırma kapsamına alınan öğretmen adayları, sayı bakımından yeterli kabul edilmiştir.

6- Ankette yer alan sorular, araştırmada cevap alınacak sorunlar için yeterli kabul edilmiştir.

1.7 Sınırlılıklar

1- Bu araştırma, Ankara ilinde bulunan ve aşağıda isimleri verilen okullarda Okul Deneyimi I dersi uygulaması yapan, Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı 1. sınıfında öğrenim gören, toplam 100 öğrenci ile sınırlıdır.

- Yücetepe semtinde bulunan Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi,
- Gazi Mahallesi semtinde bulunan Gazi Çiftliği Lisesi,
- Anıttepe semtinde bulunan Anıttepe Lisesi,
- Mamak semtinde bulunan Abdi İpekçi İlköğretim Okulu,
- Cebeci semtinde bulunan Cebeci İlköğretim Okulu,
- Gazi Mahallesi semtinde bulunan Gazi İlköğretim Okulu,
- Gazi Mahallesi semtinde bulunan Emniyetçiler İlköğretim Okulu.

2- Elde edilen veriler, araştırmaya katılan öğrencilerin açık ve kapalı uçlu sorulara verdikleri yanıtlar ile sınırlıdır.

3- Araştırmaya veri toplamak için hazırlanan anket formu iki aşamalı olup, 50 soru sayısı ile sınırlıdır.

1.8 Tanımlar

Okul Deneyimi I: Öğretmen adayının uygulama yapacağı okulu, öğrencileri, program ve öğretmenleri genel olarak tanımasını sağlamak için hazırlanmış gözlem ve görüşlere dayalı derstir. Etkinlikler şeklinde yapılan derste her bir etkinlik uygulama okullarında yaptırılan gözlemleri oluşturmaktadır. Ya da başka bir deyişle öğretmenlik uygulamasına hazırlık aşaması olan, öğretmen adayının öğretim uygulamaları ve becerilerini gözlemlemesi için, öğretmenlik mesleğini tanıtıcı nitelikte planlanmış etkinliklerden oluşan bir süreçtir (YÖK/Dünya Bankası, 1998:5).

Fakülte-Okul İşbirliği Kılavuzu: 1994–1998 yılları arasında yürütülen YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi çerçevesinde hazırlanan bu kılavuz, Eğitim Fakülteleri ile uygulama okullarının öğretmen yetiştirme konusunda yapacağı ortak çalışmaları düzenlemeyi amaçlamaktadır. Tarafların bu işbirliğindeki görev ve sorumlulukları ile işbirliğinin çeşitli yönlerine ilişkin hususlar yer almaktadır. Ayrıca öğretmenlerin sahip olması gereken yeterlikler ile bu yeterliklerin

ölçülmesi için uygulama derslerinin nasıl gözlemleneceği konusunda açıklamaları içermektedir (YÖK/Dünya Bankası, 1998:1).

Resim-İş Eğitimi: Kavramsal ve genel anlamda, güzel sanatların tüm alanlarını ve biçimlerini ele alan, okul içi ve okul dışı yaratıcı sanatsal eğitimidir.

Uygulama Okulu: Öğretmenlik uygulamalarının yürütüldüğü, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ve özel ilköğretim, ortaöğretim okulları ile yaygın eğitim kurumlarıdır. Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği'nde uygulama okulu tarafı, Uygulama okulu koordinatörü ve uygulama öğretmenlerinden oluşur. Uygulama okulu yönetimi, uygulama okulu koordinatörünü belirler. Fakülte koordinatörü ile okul uygulama koordinatörü ve uygulama öğretmenleri ilköğretim elemanları yakın işbirliği içinde çalışır. Öğretmen adayı, kendisinden sorumlu uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni ile işbirliği içinde görev ve sorumluluklarını yerine getirir. Milli Eğitim Müdürlüğü, eğitim fakültesi-uygulama okulu işbirliği çerçevesinde gerekli yönetim işlerini yürütür (YÖK/Dünya Bankası, 1998:5).

Öğretmenlik Uygulaması: Öğretmen adayının öğretmenlik becerilerini kazanması ve geliştirmesi amacıyla uygulama okullarında yürüttüğü etkinlikleri ve sınıfı içi öğretim uygulamasını içeren bir süreçtir (YÖK/Dünya Bankası, 1998:5).

Öğretmen Adayı: Öğretmenlik uygulaması için gerekli koşulları tamamlamış, okul uygulaması yapacak fakülte öğrencisidir (YÖK/Dünya Bankası, 1998:5).

Fakülte Öğretim Elemanı: Öğretmen adayının alanında öğretimi gerçekleştiren ve öğretmen adayını okuldaki uygulama çalışmaları sırasında gözlemleyerek ona rehberlik ve danışmanlık yapan, alan öğretiminde uzmanlaşmış üniversite öğretim elemanıdır. Etkinlikler ile ilgili bilgilendirme yapar ve yapılan etkinlikleri fakültede değerlendirerek artılarıyla, eksileriyle, öğrencinin kazanımlarını tartışır (YÖK/Dünya Bankası, 1998:5).

Bölüm Uygulama Koordinatörü: Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği sürecinde bölümün okul uygulamalarıyla ilgili yönetim işlerini planlayan ve yürüten öğretim elemanıdır (YÖK/Dünya Bankası, 1998:5).

Fakülte Uygulama Koordinatörü: Fakülte adına uygulama çalışmalarını düzenlemek ve yürütmek üzere görevlendirilen dekan yardımcısı ya da öğretim elemanıdır (YÖK/Dünya Bankası, 1998:5).

Uygulama Öğretmeni: Öğretmen adayının alanında öğretmenlik yapan ve ona okulda yapacağı uygulama alışmalarında rehberlik ve danışmanlık yapan, çalışmalarını değerlendiren ve uygulama öğretim elemanı ile işbirliği içinde çalışan öğretmendir (YÖK/Dünya Bankası, 1998:5).

Uygulama Okulu Koordinatörü: Okulda öğretmen adaylarının yapacağı etkinlikleri düzenleyen, uygulama öğretmenlerini belirleyerek, fakülte uygulama koordinatörüne bildiren ve Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği'nin sürekliliğini sağlayan deneyimli öğretmendir (YÖK/Dünya Bankası, 1998:5).

Milli Eğitim Müdürlüğü Uygulama Koordinatörü: Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği çerçevesinde Milli Eğitim Müdürlüğü'nce görevlendirilen milli eğitim müdür yardımcısı ya da şube müdürüdür (YÖK/Dünya Bankası, 1998:5).

Süreç Dosyası: Okul Deneyimi I dersi ile ilgili içinde planlar, formlar, etkinliklerle ilgili raporlar ve değerlendirmeler bulunan dosyadır (Özsoy, 2001:12). Her uygulama okulundaki öğretmen adayları toplu olarak uygulama okulundaki etkinlikleri ve gözlem raporlarını içeren bir dosya hazırlar. Bu dosyada:

- 1) Uygulama okulunun idari yapısı, tarihçesi, öğrenci sayısı, okulun olanakları, fiziki yapısı ile ilgili bilgiler,
- 2) Öğrencilerin okuldaki ve derslerdeki genel tutumları ile ilgili bilgiler,
- 3) Uygulama okulundaki sınıf öğretmenliği etkinlikleri,
- 4) Eğitsel kol çalışmaları, kulüp çalışmaları ve etüt çalışmalarının içeriği ve etkinliği,

- 5) Uygulama okullarındaki sağlık ve güvenlik önlemlerinin neler olduğu,
- 6) Derslerde izlenen öğrenme-öğretme etkinliklerinin neler olduğu,
- 7) ğrencilerin bu etkinliklere katılma konusundaki motivasyonları,
- 8) ğrencilerde geliştirilmek istenen yeterlilikler,
- 9) Okul kurallarının öğrenciler tarafından ne lde uygulandığı,
- 10) Aday ğretmenler ile ilgili yönetmelikler ve öğretmenlerin özlük hakları ile ilgili gözlem raporları,
- 11) Staj ğretmen dosyasında neler bulunduğu (liste halinde) ve her birinin kısa açıklamaları bulunur (ODTÜ, 2006:6).

Ders Gözlem Formu: Ders gözlem formu, ğretmen adayının sınıf içi ğretim becerilerini ölçmek ve değerlendirmek amacıyla düzenlenmiştir. Bu formda yer alan maddeler, ğretmen yeterliklerinden özellikle sınıf içerisinde gözlenebilir olanlarını içermektedir. Bu formu kullanmanın iki temel amacı bulunmaktadır:

- a. Öğretmen adayına, öğretmenlik uygulaması sırasında vereceği örnek derslere ilişkin dönüt vermek,
- b. Uygulama ğretmeni ve uygulama ğretim elemanına, öğretmenlik uygulaması değerlendirme formunu doldurabilmeleri için veri sağlamaktır (YK/Dünya Bankası, 1998:21).

BÖLÜM II

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu çalışma yapılırken konu ile ilgili daha önce yapılan araştırmalar incelenmiş ve aşağıda sunulmaya çalışılmıştır.

Behçet Oral ve Abidin Dağlı tarafından yapılan “Öğretmen Adaylarının Okul Deneyimine İlişkin Algıları” adlı çalışmada, öğretmen adaylarının okul deneyimine ilişkin algıları incelenmiş, alınan sonuçlar doğrultusunda; öğretmen adaylarının, okul deneyiminin kazandırdığı mesleki yeterliklere ilişkin algıları arasında anlamlı fark gözlenmiş, öğretmen adaylarının, okul deneyiminin kazandırdığı mesleki yeterliklere ilişkin algılarının yüksek derecede olduğu ve okul deneyimini yaptıkları okulların, uygulama için orta derecede olanak sağladığı sonuçlarına ulaşılmıştır (Oral, Dağlı, 1999:18-24).

Serap Buyurgan’ın “Okul Deneyimi I Dersi İle İlgili İzlenimler” adlı çalışmasında, Okul Deneyimi I dersinin içeriği, gerekliliği, programda yer alma gerekçesi ve uygulamadaki eksiklikler öğrenci gözlem raporlarına göre incelenmiş, alınan sonuçlar doğrultusunda; Okul Deneyimi I dersinde yer alan etkinlik içeriklerinin, yeniden ele alınarak daha anlaşılır biçimde yazılması, yönergede belirtilen uygulama öğretmenlerine ve koordinatörlere sağlanacak hizmetlerin aksamadan sağlanması, İlköğretim-Ortaöğretim okullarına gönderilen öğretmen adaylarının sayılarının dengeli ayarlanması, fakültede verilen seminer dersinin ders saatinin ya da bu dersi veren fakülte öğretim elemanlarının sayısının artırılması önerilmiştir (Buyurgan, 2001:32-38).

Cenk Yoldaş, Şule Aycan, Ercan Arı, Suat Türkoğuz tarafından yapılan “Okul Deneyimi Uygulamalarının Teknik Eğitim Fakültesi ve Eğitim Fakültesindeki Öğretmen Adaylarına Etkilerinin Karşılaştırılması” adlı çalışmada, Eğitim Fakültelerinin farklı birimlerindeki öğretmen adaylarının, okul deneyimi uygulamalarından kazandıkları öğretmenlik becerileri arasındaki farklılıklar

belirlenmeye çalışılmış, alınan sonuçlar doğrultusunda; okul deneyimi uygulamalarının Eğitim Fakültesindeki farklı birimlere ve alanlara göre düzenlenmesinin öğretmen adaylarının mesleki becerilerinin gelişimine daha etkili olacağı saptanmıştır (Yoldaş, Aycan, Arı ve Türkoğuz, 2002:268).

Serkan Sevim ve Alipaşa Ayas, “Okul Deneyimi I Etkinliklerinin Yeniden Düzenlenmesi ve Etkililiği” adlı çalışma doğrultusunda, Fakülte-Okul İşbirliği kılavuzunda yer alan etkinlikleri yeniden düzenlemiş, yeni geliştirilen kılavuzun daha anlaşılır ve ayrıntılı olduğu sonucuna varmışlardır (Sevim, Ayas, 2002:304).

Şenay ve Mehmet Yapıcı’nın “Öğretmen Adaylarının Okul Deneyimi I Dersine İlişkin Görüşleri” adlı ortak çalışmasında, Okul Deneyimi I dersine yönelik öğrenci görüşleri incelenmiş, alınan sonuçlar doğrultusunda; Okul Deneyimi I dersinin Eğitim Fakültesi programında yer alan en etkili derslerden biri olduğu ve uygulamadan elde edilen bilgilerin ışığında düzenli olarak gözden geçirilmesinin gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır (Yapıcı, 2004:54).

Ahmet Ş.Özdemir ve Orhan Çanakçı tarafından yapılan “Okul Deneyimi I Dersinin Öğretmen Adaylarının Öğretim-Öğrenme Kavramlarına ve Öğretmen-Öğrenci Rollerine Bakış Açıları Üzerindeki Etkileri” adlı ortak çalışmada, Matematik Eğitimi öğretmen adaylarının öğretim ve öğrenme kavramları hakkındaki bakış açılarına Okul Deneyimi I dersinin etkisini araştırmışlar, alınan sonuçlar doğrultusunda; öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine bakış açılarında, bu dersi almadan önce ve sonra değişiklikler olduğunu ve model alma yoluyla öğrenmenin gerçekleştiği Okul Deneyimi I dersine daha fazla önem verilmesi sonucuna ulaşmışlardır (Özdemir, Çanakçı, 2005:73-80).

Meliha Yılmaz’ın “Resim-İş Eğitimi Öğretmen Adaylarının Okul Deneyimi I Uygulamalarında Karşılaştıkları Sorunlar” adlı çalışmasında Resim-İş Eğitimi öğretmen adaylarının karşılaştığı sorunlar ele alınmış, alınan sonuçlar doğrultusunda; Okul Deneyimi etkinlik ve içeriklerinin, tüm eğitim fakültelerindeki bölümlerde kullanılması öngörülen genel bir kılavuz yerine, meslek dersinin uygulama mı, yoksa

teorik ağırlıklı mı işlendiği ve okulların haftalık programındaki ders saati de göz önüne alınarak, her bölüm ve ana bilim dalının ihtiyaçları doğrultusunda ayrı ayrı yeniden düzenlenmeli sonucu ortaya çıkmıştır (Yılmaz, 2006:165-185).

Rüştü Yeşil ve Nihat Çalışkan tarafından yapılan “Okul Deneyimi I Dersinden Öğrencilerin Beklentileri ve Bu Beklentilerin Karşılama Düzeyi” adlı çalışmada, öğrencilerin Okul Deneyimi I dersinden bilişsel, duyuşsal ve davranışsal beklentileri ve bunların karşılanma düzeyi incelenmiş, alınan sonuçlar doğrultusunda; Okul Deneyimi I dersinin, gözlemci beklentilerini karşılamadığı, beklentilerle karşılanma düzeylerinin yüksekte düşüğe doğru duyuşsal, davranışsal ve bilişsel boyutlar şeklinde sıralandığı belirlenmiştir (Çalışkan,Yeşil, 2006).

Ortadoğu Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi tarafından yapılan çalıştay toplantısında, okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerinin nasıl etkili kılınacağı konusuna değinilmiş ve toplantı sonucunda; okullarda farklı uygulamaların olması ve öğrencilerin bu uygulamaları görerek bilgilerini paylaşımlarının deneyim kazanmalarında önemli olduğuna, öğretmenlerin meslek hayatlarında karşılaştıkları zorlukları adaylarla paylaşmasının, onların mesleğe başlamadan her şeye hazırlıklı olmalarını, zorluklara göğüs germelerini ve kolay vazgeçmemelerini sağlayacağı, öğrenci staj programları hazırlanırken öğretmen programlarına bakılmasının zor olacağı ama yine de bu konunun üzerine eğilerek öğrenci verimliliğini arttıran nitelikte programlar hazırlanmaya çalışılacağı, ayrıca bütün bunlar için okul ve üniversite işbirliğinin artırılması, hem üniversitedeki öğretim elemanlarının hem de okuldaki öğretmenlerin koordineli çalışması gerektiği kararlarına varılmıştır (ODTÜ, 2006:2-6).

Mustafa Kudu, Ramazan Özbek ve Recep Bindak tarafından yapılan “ Okul Deneyimi I Uygulamasına İlişkin Öğrenci Algıları” adlı ortak çalışmada, eğitim fakülteleri öğretmen yetiştirme programlarında yer alan Okul Deneyimi I dersinin uygulama kısmı hakkında öğretmen adaylarının görüşleri değerlendirilmiş, alınan sonuçlar doğrultusunda; uygulamaya yönelik aksayan yönler saptanarak, okul

deneyimi uygulamasının daha verimli olmasına yönelik bazı öneriler sunulmuştur (Bindak, Kudu ve Özbek, 2006:99-109).

Arzu Cansaran, Önder İdil ve Melek Kalkan tarafından yapılan “Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dallarındaki Okul Deneyimi Uygulamalarının Değerlendirilmesi” adlı çalışmada fen bilgisi eğitimi ana bilim dallarındaki “Okul Deneyimi” uygulamaları çeşitli açılardan değerlendirilmiş, elde edilen sonuçlar doğrultusunda özellikle Okul Deneyimi I-II derslerinin yürütülmesinde, uygulama okulu ve uygulama öğretmenlerinin seçiminde, haftalık çalışma programlarının düzenlenmesinde planlanan etkinliklerin zamanında ve belirlenen hedefler doğrultusunda gerçekleştirilmesinde ve uygulamaya devam eden öğrencilerin değerlendirilmelerinde bazı sorunlar gözlenmiştir (Cansaran, İdil ve Kalkan, 2006:83-99).

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

3.1 Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı 1.sınıfında öğrenim gören öğrencilerin, “Okul Deneyimi I” dersi etkinliklerini uygularken karşılaştığı sorunları belirlemek ve bu etkinliklerin uygulanabilirlik düzeyini ölçmek amacıyla yapılmış betimsel bir çalışmadır. Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalına kayıtlı öğrencilerin “Okul Deneyimi I” dersi etkinliklerini gerçekleştirirken karşılaştığı sorunları belirlemek ve etkinliklerin uygulanabilirlik düzeyini ölçmek amacıyla, her bir etkinlik sonucunda uygulanacak olan anket soru formlarının incelenmesi ile yapılan tarama modeli uygulanmıştır.

Okul deneyimi I dersi ile ilgili içerik, amaç, işleyiş ve önemine dair bilgilerin ortaya konmasında ise, öncelikle okul deneyimi kılavuz kitabı (YÖK/Dünya Bankası MEGP,1998) temel alınmış olup, kaynak taraması yöntemine de başvurulmuştur.

3.2 Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2005–2006 eğitim-öğretim yılında Eğitim Fakülteleri bünyesinde bulunan, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı 1.sınıfında öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmuştur.

Araştırma süre, bütçe ve veri toplama güçlükleri gibi nedenlerden dolayı Ankara ili ile sınırlandırılmıştır.

Araştırmanın örneklemine, Ankara ilinde farklı sosyo-ekonomik ve kültürel çevrede bulunan 3’ü ortaöğretim (Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Gazi Çiftliği Lisesi, Anıttepe Lisesi), 4’ü ilköğretim (Abdi İpekçi İlköğretim Okulu, Cebeci İlköğretim Okulu, Gazi İlköğretim Okulu, Emniyetçiler İlköğretim Okulu) olmak

üzere toplam 7 okulda Okul Deneyimi I uygulaması yapan, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı 1.sınıfında öğrenim gören toplam 100 öğretmen adayı oluşturmuştur.

3.3 Verilerin Toplanması

Araştırma verileri, literatür taraması ile, Türkiye’de konu ile ilgili yapılan çalışmaların incelenmesi, uygulama öğretim elemanlarının görüşlerinin alınması ve araştırmacı tarafından uzman görüşü alınarak geliştirilen anket yolu ile elde edilmiştir.

Yapılan anket çalışmasının birinci bölümünde, öğretmen adaylarının, Okul Deneyimi I dersi uygulamasındaki etkinlikleri gerçekleştirip gerçekleştiremediklerini belirten toplam 14 soruluk anket maddesi ve ikinci bölümde ise, karşılaştıkları sorunları tespit etmek amacıyla değerlendirmeye yönelik toplam 36 soruluk anket maddesi bulunmaktadır.

Değerlendirme anketindeki soru maddeleri, Fakülte-Okul İşbirliği kılavuz kitabında belirtilen, öğretmen adaylarının Okul Deneyimi I dersi etkinliklerini gerçekleştirirken dikkat edilmesi gereken noktalar esas alınarak hazırlanmıştır.

3.4 Verilerin Analizi

Toplam 50 soruluk anket maddesiyle yapılan çalışmanın birinci bölümünde anket sorularına verilen cevapların yüzde değerleri alınarak, grafik yardımıyla anlatılmaya çalışılmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde de anket sorularına verilen cevapların frekans ve yüzde değerleri alınarak, birinci bölümdeki veriler ışığında yorumlanmaya çalışılmıştır.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUMLAR

4.1 Anket Soruları (I.Bölüm)

1. Etkinlik 1.1 Dönem Planı. Özet: Okul Deneyimi dersinin bu dönem ile ilgili planınızı, fakülte öğretim elemanı ve okulda size yardımcı olacak uygulama öğretmeni ile birlikte yapınız.

Okul deneyimi I dersi Dönem Planını hazırlayabildiniz mi?

a- evet

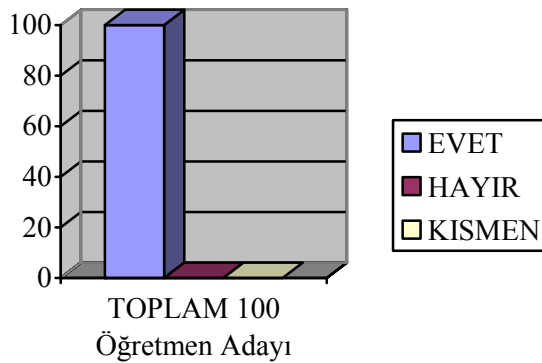
b- hayır

c- kısmen

Tablo 1. Anket formunda yer alan 1. soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	100
Hayır	0
Kısmen	0
TOPLAM	100

Grafik 1- Etkinlik 1.1'e ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 1'de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %100'ünden evet cevabı alınmıştır.

2. Etkinlik 1.2 Öğretmenin Okuldaki Bir Günü. Özet: Bir gününüzü, alanınızda çalışan bir öğretmen veya sınıf öğretmenin okuldaki bir günlük zamanını nelere ve nasıl harcadığını öğrenmeye ayırınız. Bu bir gün içinde, öğretmenin mesleği ile ilgili olarak yaptığı bütün işleri, bunlara harcadığı zamanı not etmeye çalışınız.

Konuyla ilgili olarak öğretmeni bir gün boyunca gözlemleyebildiniz mi?

a- evet

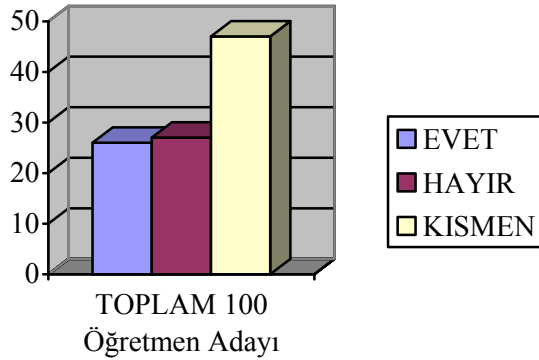
b- hayır

c- kısmen

Tablo 2. Anket formunda yer alan 2. Soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	26
Hayır	27
Kısmen	47
TOPLAM	100

Grafik 2- Etkinlik 1.2'ye ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 2’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarından %26’sı öğretmeni bir gün boyunca gözlemleyebildiğini, %27’si gözlemleyemediğini, %47’si kısmen gözlemleyebildiğini belirtmiştir.

3. Etkinlik 1.3 Öğrencinin Okuldaki Bir Günü. Özet: Bir öğrenci seçiniz ve bir gün boyunca devam ettiği tüm derslerde öğrenciyi gözlemleyerek, her bir derste gerçekleştirdiği etkinliklerin neler olduğunu belirleyiniz.

Konuyla ilgili olarak öğrenciyi bir gün boyunca gözlemleyerek, gün boyu girdiği tüm derslerde gerçekleştirdiği etkinlikleri belirleyebildiniz mi?

a- evet

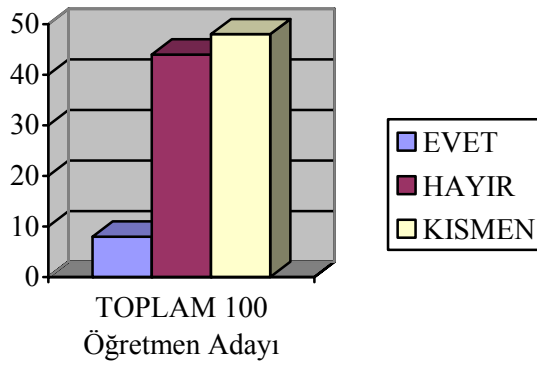
b- hayır

c- kısmen

Tablo 3. Anket formunda yer alan 3. soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	8
Hayır	44
Kısmen	48
TOPLAM	100

Grafik 3- Etkinlik 1.3'e ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 3’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarından %8’i öğrenciyi bir gün boyunca gözlemleyerek, gün boyu girdiği tüm derslerde gerçekleştirdiği etkinlikleri belirleyebildiğini, %44’ü belirleyemediğini, %48’i kısmen belirleyebildiğini belirtmiştir.

4. Etkinlik 1.4 Bir Öğrencinin İncelenmesi. Özet: Öğrencinin bir gün boyunca gerçekleştirdiği etkinlikler esnasında davranışlarını gözlemleyiniz.

Öğrencinin etkinlikler esnasındaki davranışlarını bir gün boyunca gözlemleyebildiniz mi?

a- evet

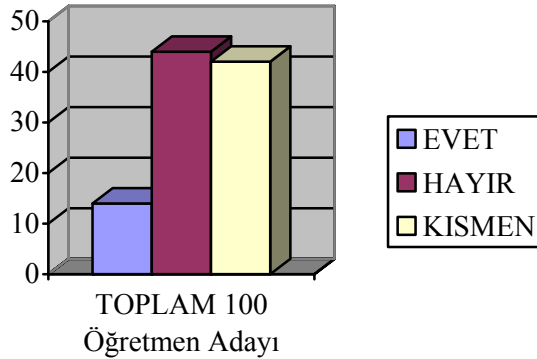
b- hayır

c- kısmen

Tablo 4. Anket formunda yer alan 4. soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	14
Hayır	44
Kısmen	42
TOPLAM	100

Grafik 4- Etkinlik 1.4'e ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 4'de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarından %14'ü etkinlikler esnasındaki davranışlarını bir gün boyunca gözlemleyebildiklerini, %44'ü gözlemleyemediğini, %42'si kısmen gözlemleyebildiğini belirtmiştir.

5. Etkinlik 1.5 Öğretim Yöntemleri. Özet: Kendi alanınızdan çeşitli öğretme-öğrenme etkinliklerini belirleme. Kendi alanınızdan (olanak varsa aynı gün içerisinde) birkaç öğretmenin dersini gözlemleyerek çeşitli öğretim yöntemlerini görmeye çalışınız.

Çeşitli öğretim yöntemlerini görebilmek amacıyla kendi alanınızdan birkaç öğretmenin dersini gözlemleyebildiniz mi?

a- evet

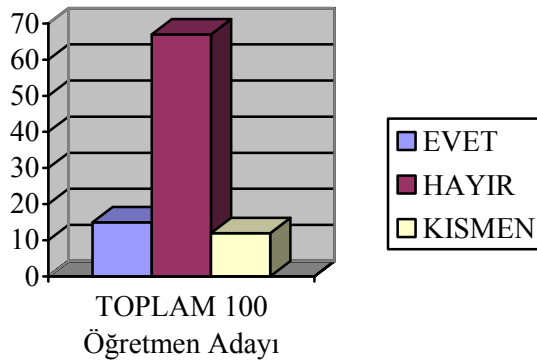
b- hayır

c- kısmen

Tablo 5. Anket formunda yer alan 5. soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	15
Hayır	67
Kısmen	18
TOPLAM	100

Grafik 5- Etkinlik 1.5'e ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 5’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarından %15’i kendi alanından birkaç öğretmenin dersini gözlemleyebildiğini, %67’si gözlemleyemediğini, %18’i kısmen gözlemleyebildiğini belirtmiştir.

6. Etkinlik 1.6 Yan Branşınızda Öğretim Yöntemleri. Özet: Yan branşınızda veya değişik başka bir branşta mümkün olduğunca öğretme-öğrenme etkinliklerini belirleme. Yan branşınız veya seçtiğiniz başka bir branştan (olanak varsa aynı gün içerisinde) birkaç öğretmenin dersini gözlemleyerek çeşitli öğretim yöntemlerini görmeye çalışınız.

Çeşitli öğretim yöntemlerini görebilmek amacıyla yan branşınızda veya değişik başka bir branşta birkaç öğretmenin dersini gözlemleyebildiniz mi?

a- evet

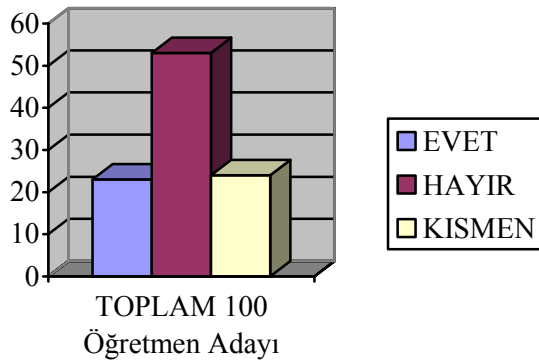
b- hayır

c- kısmen

Tablo 6. Anket formunda yer alan 6. soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	23
Hayır	53
Kısmen	24
TOPLAM	100

Grafik 6- Etkinlik 1.6'ya ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 6'da görüldüğü gibi, öğretmen adaylarından %23'ü yan branşlarında veya değişik başka bir branşta birkaç öğretmenin dersini gözlemleyebildiğini, %53'ü gözlemleyemediğini, %24'ü kısmen gözlemleyebildiğini belirtmiştir.

7. Etkinlik 1.7 Derslerin Gözlenmesi. Özet: Kendi alanınızda üç değişik dersi gözlemlemeye çalışınız ve bu derslerden her biri ile ilgili gözlemlerinizi seçtiğiniz gözlem formuna kaydediniz.

Kendi alanınızdan üç değişik dersi gözlemleyebildiniz mi?

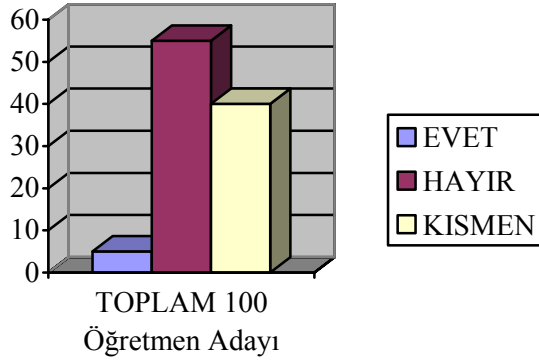
a- evet

b- hayır

c- kısmen

Tablo 7. Anket formunda yer alan 7. soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	5
Hayır	55
Kısmen	40
TOPLAM	100

Grafik 7- Etkinlik 1.7'ye ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 7’de grldğu gibi, ğretmen adaylarından %5’i kendi alanlarından üç değişik dersi gözlemleyebildiğini, %55’si gözlemleyemediklerini, %40’ı ise kısmen gözlemleyebildiklerini belirtmişlerdir.

8. Etkinlik 1.8 Yan Branşınızda Derslerin Gözlenmesi. zet: Yan branşınızda veya seçtiğiniz başka bir branştan üç değişik dersi gözlemlemeye çalışınız ve bu derslerden her biri ile ilgili gözlemlerinizi seçtiğiniz gözlem formuna kaydediniz. Yan branşınız ya da başka bir branştan üç değişik dersi gözlemleyebildiniz mi?

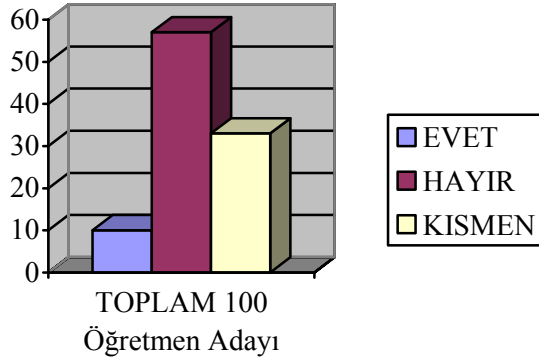
a- evet

b- hayır

c- kısmen

Tablo 8. Anket formunda yer alan 8. soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	10
Hayır	57
Kısmen	33
TOPLAM	100

Grafik 8- Etkinlik 1.8’e ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 8’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarından %10’u yan branşlarından ya da başka bir branştan üç değişik dersi gözlemleyebildiklerini, %57’si gözlemleyemediklerini, %33’ü kısmen gözlemleyebildiklerini belirtmişlerdir.

9. Etkinlik 1.9 Dersin Yönetimi Ve Sınıfın Kontrolü. Özet: Bir dersin tümünü izleyerek, sınıf yönetimine ve sınıftaki öğretme-öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemleri ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözleyiniz.

Bir dersin tümünü izleyerek sınıf yönetimi ve öğretme öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemleri ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözlemleme imkanınız oldu mu?

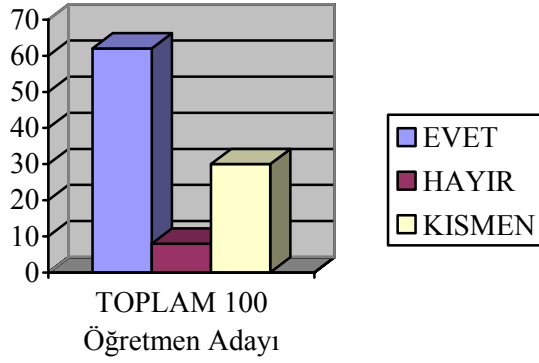
a- evet

b- hayır

c- kısmen

Tablo 9. Anket formunda yer alan 9. soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	62
Hayır	8
Kısmen	30
TOPLAM	100

Grafik 9-Etkinlik 1.9’a ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 9’da görüldüğü gibi, öğretmen adaylarından %62’si bir dersin tümünü izleyerek sınıf yönetimi ve öğretme öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemleri ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözlemleme imkanlarının olduğunu, %8’si olmadığını, %30’u da kısmen olduğunu belirtmiştir.

10. Etkinlik 1.10 Soru Sormayı Öğrenme. Özet: Öğretmenin on dakika veya daha uzun bir süreyle soru-cevap tekniğinden yararlanacağı bir ders seçip öğretmenin soru sorma becerisini gözlemleyiniz.

Öğretmenin on dakika veya daha uzun süreyle soru cevap tekniğinden yararlanacağınız bir ders seçerek soru sorma becerisini gözlemleme imkanınız oldu mu?

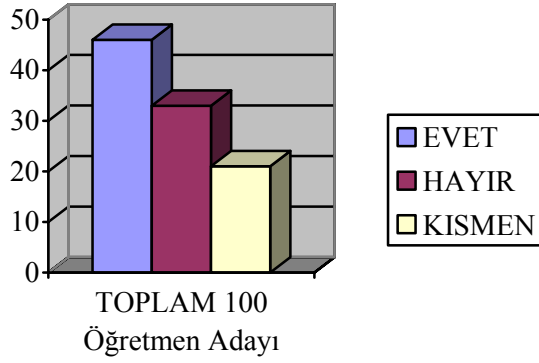
a- evet

b- hayır

c- kısmen

Tablo 10. Anket formunda yer alan 10. soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	46
Hayır	33
Kısmen	21
TOPLAM	100

Grafik 10-Etkinlik 1.10’a ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 10’da görüldüğü gibi, öğretmen adaylarından %46’sı öğretmenin on dakika veya daha uzun süreyle soru cevap tekniğinden yararlanacakları bir ders seçerek soru sorma becerisini gözlemlene imkanlarının olduğunu, %33’ü olmadığını, %21’i kısmen olduğunu belirtmiştir.

11. Etkinlik 1.11 Okulda Araç-Gereç Ve Yazılı Kaynaklar. Özet: Okulda, ne gibi araç gereç ve yazılı kaynak bulunduğunu, okulun uygulamakta olduğu kuralları, öğrencilere sağlanabilecek ödülleri ve uygulanabilecek yaptırımları öğrenmeye çalışınız.

Okulda ne gibi araç- gereç ve yazılı kaynaklar bulunduğunu, okulun uygulamakta olduğu kuralları, öğrencilere sağlanabilecek ödülleri ve uygulanabilecek yaptırımları öğrenebildiniz mi?

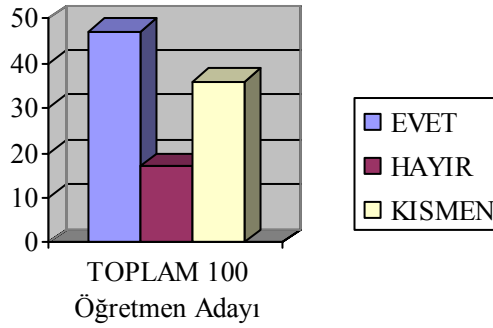
a- evet

b- hayır

c- kısmen

Tablo 11. Anket formunda yer alan 11. soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	47
Hayır	17
Kısmen	36
TOPLAM	100

Grafik 11- Etkinlik 1.11'e ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 11’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarından %47’si okulda ne gibi araç-gereç ve yazılı kaynaklar bulunduğunu, okulun uygulamakta olduğu kuralları, öğrencilere sağlanabilecek ödülleri ve uygulanabilecek yaptırımları öğrenebildiğini, %17’si öğrenemediğini, %36’sı da kısmen öğrenebildiğini belirtmiştir.

12. Etkinlik 1.12 Okul Müdürü Ve Okul Kuralları. Özet: Okul Müdüründen (ya da bu konuda görevlendirilmiş başka bir kişi) okul müdürünün görevleri, okul kuralları ve okulun tümünü ilgilendiren sorunlar hakkında bilgi alınız.

Okul müdürüyle (ya da bu konuda size yardımcı olabilecek herhangi bir kişiyle) görüşme yaparak okul müdürünün görevleri ve okul kuralları hakkında hazırlamış olduğunuz sorulara yanıt alabildiniz mi?

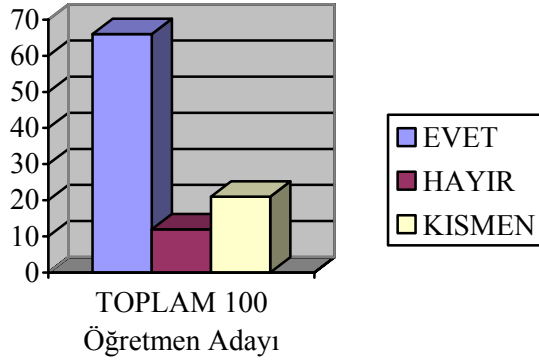
a- evet

b- hayır

c- kısmen

Tablo 12. Anket formunda yer alan 12. soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	66
Hayır	13
Kısmen	22
TOPLAM	100

Grafik 12- Etkinlik 1.12’ye ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 12’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarından %66’sı Okul müdürüyle (ya da bu konuda yardımcı olabilecek herhangi bir kişiyle) görüşme yaparak okul müdürünün görevleri ve okul kuralları hakkında hazırlamış oldukları sorulara yanıt alabildiğini, %13’ü yanıt alamadığını; %21’si ise kısmen yanıt alabildiğini belirtmiştir.

13. Etkinlik 1.13 Okul Ve Toplum Özet: Okulun bulunduğu toplumdaki yeri hakkında bilgi toplama.

Okulun bulunduğu sosyal çevre hakkında yeterince bilgi toplayabildiniz mi?

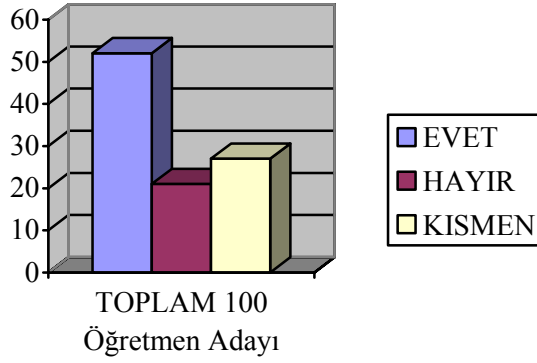
a- evet

b- hayır

c- kısmen

Tablo 13. Anket formunda yer alan 13. soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	52
Hayır	21
Kısmen	27
TOPLAM	100

Grafik 13-Etkinlik 1.13'e ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 13’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarından %52’si Okulun bulunduğu sosyal çevre hakkında yeterince bilgi toplayabildiğini, %21’i toplayamadığını, %27’si kısmen toplayabildiğini belirtmiştir.

Etkinlik 1.14 Okul Deneyimi Çalışmalarının Değerlendirilmesi. Özet: Okul deneyimi çalışmalarınızı değerlendirin.

Okul deneyimi çalışmalarının fakülte öğretim elemanı, uygulama öğretmeni, sınıf arkadaşınız ve kendiniz tarafından değerlendirmesi yapıldı mı?

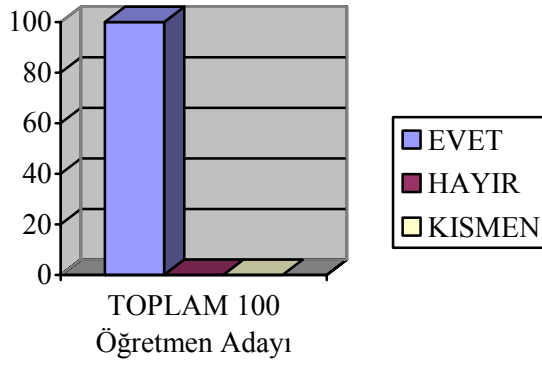
a- evet

b- hayır

c- kısmen

Tablo 14. Anket formunda yer alan 14. soruya verilen yanıtları gösterir tablo.

Seçenekler	%
Evet	100
Hayır	0
Kısmen	0
TOPLAM	100

Grafik 14- Etkinlik 1.14'e ait görüşlerin dağılımı.

Tablo 14'de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarından %100'ü okul deneyimi çalışmalarının değerlendirmesinin yapıldığını ifade etmiştir.

4.2 Değerlendirme Anket Soruları (II. Bölüm)

Etkinlik 1.1 Dönem Planı: Bu etkinlikte öğretmen adaylarından, uygulama öğretmeni ile birlikte yapılan bir çalışmayla, etkinliklerin dönem içerisindeki haftalara paylaştırılıp, tarihlerin belirlendiği bir çalışma planı hazırlamaları istenmektedir.

Anket soruları I. Bölümde, öğretmen adaylarının %100'ü Okul Deneyimi I dersi dönem planını hazırlayabildiklerini belirtmiştir.

- a) Dönem planının hazırlanmasında karşılaştığınız güçlükler var ise bunların neler olduğunu açık bir şekilde yazınız.

Tablo 15. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, dönem planının hazırlanmasında karşılaştıkları güçlüklerin olup-olmadığını gösterir tablo.

Seçenekler	f
Dönem planını hazırlarken güçlüklerle karşılaşmadım.	100
Dönem planını hazırlarken güçlüklerle karşılaştım.	0
TOPLAM	100

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, dönem planını hazırlamada herhangi bir sorunla karşılaşmadıkları görülmüştür.

Etkinlik 1.2 Öğretmenin Okuldaki Bir Günü: Bu etkinlikte öğretmen adayları, öğretmenin okuldaki bir günlük zamanını nelere ve nasıl harcadığını, mesleğiyle ilgili olarak yaptığı bütün işleri ve bunlara harcadığı zamanı öğrenmeye çalışırlar.

Anket soruları I. Bölümde bulunan Tablo 2'deki verilerin ışığında, öğretmen adaylarının %74'ünün öğretmeni bir gün boyunca tam olarak gözlemleyemedikleri görülmüştür. Buna göre;

- a) Öğretmeni okuldaki bir gün boyunca gözlemleyememiş iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız.

Tablo 16. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, öğretmeni okulda bir gün boyunca gözlemleyememelerinin nedenlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Resim-iş dersinin haftalık ders saatlerinin az olması nedeniyle kısmen gözlemleyebildim.	30	40,5
Uygulama okulunda bir gün boyunca bulunamadığımdan kısmen gözlemleyebildim.	17	23
Süre yetersizliği nedeniyle gözlemleyemedim.	15	20,3
Fakülte ile Uygulama Okulu ders saatlerinin çakışması nedeniyle gözlemleyemedim.	9	12,2
Hem süre yetersizliği hem de Fakülte ile Uygulama Okulu ders saatlerinin çakışması nedeniyle gözlemleyemedim.	3	4
TOPLAM	74	100

Tablo 16'ya göre, öğretmen adaylarının %40,5'i Resim-iş dersinin haftalık ders saatlerinin az olması nedeniyle, öğretmeni okulda bir gün boyunca kısmen gözlemleyebildiğini, %23'ü uygulama okulunda bir gün boyunca bulunamadıklarından, öğretmeni kısmen gözlemleyebildiklerini, %20,3'ü süre yetersizliği nedeniyle, öğretmeni bir gün boyunca gözlemleyemediklerini, %12,2'si fakülte ile uygulama okulu ders saatlerinin çakışması nedeniyle, öğretmeni gün boyunca gözlemleyemediklerini, %4'ü hem süre yetersizliği, hem de fakülte ile uygulama okulu ders saatlerinin çakışması nedeniyle, öğretmeni bir gün boyunca gözlemleyemediklerini belirtmişlerdir. Genel bir değerlendirmeye, öğretmen adaylarından %74'ü belirtilen nedenlerden dolayı, öğretmeni okulda bir gün boyunca gözlemleyememiştir.

b) Öğretmeni bir gün içerisinde kaç saat gözlemleyebildiğinizi belirtiniz.

Tablo 17. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, öğretmeni okulda bir gün boyunca ne kadar süre ile gözlemleyebildiklerini gösterir tablo.

Seçenekler	f
İki ders saati gözlemleyebildim.	35
Dört ders saati gözlemleyebildim.	24
Üç ders saati gözlemleyebildim.	21
Bir ders saati gözlemleyebildim.	20
Bir okul günü gözlemleyebildim.	0
TOPLAM	100

Tablo 17’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan öğretmen adaylarından %35’i öğretmeni bir gün boyunca iki ders saati, %24’ü öğretmeni bir gün boyunca dört ders saati, %21’i öğretmeni bir gün boyunca üç ders saati, %20’si öğretmeni bir gün boyunca bir ders saati gözlemleyebilmiştir. Alınan sonuçlara göre öğretmen adaylarının, öğretmenin okuldaki bir günlük zamanını nelere ve nasıl harcadığını, mesleğiyle ilgili olarak yaptığı işleri ve bunlara harcadığı zamanı öğrenme açısından gözlemleyebilme süreleri yetersizdir. Öğretmen adaylarının, bu etkinlikte uygulama okuluna devam etme zorunluluğu haftada dört saattir. Dolayısıyla, öğretmeni bir gün boyunca gözlemleme şansı zaten bulunmamaktadır. Bu tabloda da açıkça görülmektedir.

c) Dönem içindeki uygulama çalışmalarınızda aşağıdakilerden hangilerini gözlemleme imkanınız oldu?

- Haftada bir nöbet
- Sınıf öğretmenliği ve rehberlik çalışmaları
- Eğitsel kol çalışmaları
- Sağlık ve güvenlik önlemleri

Tablo 18. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, dönem içerisindeki uygulama çalışmalarında yukarıdaki konuların hangilerini gözlemleyebildiklerini gösterir tablo.

Seçenekler	f
Hiçbir konuyu gözlemleyemedim.	44
Haftada bir nöbet görevini gözlemleyebildim.	32
Sınıf öğretmenliği ve rehberlik çalışmalarını gözlemleyebildim.	17
Eğitsel kol çalışmalarını gözlemleyebildim.	5
Sağlık ve güvenlik önlemlerini gözlemleyebildim.	2
TOPLAM	100

Tablo 18’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarından %44’ü hiçbir konuyu gözlemleyemediğini belirtmiş, %32’si öğretmenin haftada bir nöbet görevini, %17’si sınıf öğretmenliği ve rehberlik çalışmalarını, %5’i eğitsel kol çalışmalarını, %2’si sağlık ve güvenlik önlemlerini gözlemleyebilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının sayısı göz önüne alındığında bu oran oldukça düşüktür. Yine tabloya göre, öğretmen adaylarının hiçbirisi, dönem içerisindeki uygulama çalışmalarında bu konuların tamamını gözlemleyememiştir.

- d) Eğer yukarıdakilerden herhangi birini ya da birkaçını gerçekleştirememiş iseniz lütfen açık bir şekilde nedenini ifade ediniz.

Tablo 19. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, belirtilen konuların herhangi birini veya birkaçını gözlemleyememe nedenlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f
Süre yetersizliği nedeniyle gözlemleyemedim.	36
Uygulama okulunda bir gün boyunca bulunamadığım için gözlemleyemedim.	17
Uygulama okulunda bulunduğum günlerde bu konuların yapılmaması nedeniyle gözlemleyemedim.	16
Fakülte ile Uygulama Okulu ders saatlerinin çakışması nedeniyle gözlemleyemedim.	15
Resim-iş eğitimi dışındaki dersleri gözlemleme imkanı sunulmadığı için gözlemleyemedim.	10
Yukarıdaki seçeneklerden birkaçı yüzünden gözlemleyemedim.	6
TOPLAM	100

Tablo 19'a göre, öğretmen adaylarının % 36'sı süre yetersizliği nedeniyle, %17'si uygulama okulunda bir gün boyunca bulunamadıklarından, %16'sı uygulama okulunda bulundukları günlerde bu konuların yapılmaması nedeniyle, %15'i fakülte ile uygulama okulu ders saatlerinin çakışması nedeniyle, %10'u Resim-iş eğitimi dışındaki dersleri gözlemleme imkanı sunulmadığı için, %6'sı da bu nedenlerin birkaçı yüzünden, belirtilen konuların birini ya da birkaçını gözlemleyemediklerini belirtmişlerdir.

O halde bütün bu veriler sonucunda, Etkinlik 1.2 (Öğretmenin Okuldaki Bir Günü) amacına ulaşmamaktadır. Öğretmen adayları, yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı, öğretmeni bir gün boyunca gözlemleyememektedir. Gözlemlenen süreler de etkinliğin amacına ulaşması için yetersizdir.

Etkinlik 1.3 Öğrencinin Okuldaki Bir Günü: Bu etkinlikte, öğretmen adaylarından sınıfın rehber öğretmenine ve ders öğretmenine danışarak okuldaki bir günlük çalışmalarını incelemek amacıyla bir öğrenci seçmeleri ve çalışmalarına hiçbir

müdahalede bulunmadan, bu öğrenciyi sınıfta bir gün boyunca gözlemlmeleri istenmektedir. Amaç öğretmen adaylarının, öğrencileri daha iyi tanımalarıdır. Yine bu etkinlikte öğretmen adaylarından, öğrencinin aynı gün içerisinde devam ettiği derslerin neler olduğu, her bir derste geçirdiği etkinlikleri, sayısını, çeşidini belirlemeleri ve bu etkinliklerin her birine harcadığı zamanı tahmin etmeye çalışmaları istenmektedir.

Anket soruları I. Bölümde bulunan Tablo 3'deki verilerin ışığında, öğretmen adaylarının %92'sinin öğrencinin okuldaki bir gününü tam olarak gözlemleyemedikleri görülmektedir. Buna göre;

- a) Sizden, öğrencinin bir gün boyunca devam ettiği tüm dersleri gözlemleyerek, her bir derste gerçekleştirdiği etkinlikleri belirlemeniz istenmektedir. Seçtiğiniz öğrenciyi, bir gün boyunca girdiği tüm derslerde gözlemleyememiş iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız.

Tablo 20. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, seçtikleri öğrenciyi, bir gün boyunca girdiği tüm derslerde gözlemleyememelerinin nedenlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Resim-iş eğitimi dışındaki dersleri gözlemleme imkanı sunulmadığı için gözlemleyemedim.	38	41,3
Süre yetersizliği nedeniyle gözlemleyemedim.	29	31,5
Fakülte ile Uygulama Okulu ders saatlerinin çakışması nedeniyle gözlemleyemedim.	14	15,2
Uygulama okulunda bir gün boyunca bulunamadığım için gözlemleyemedim.	11	12
TOPLAM	92	100

Tablo 20'de görüldüğü gibi, %92'lik dilimde bulunan öğretmen adaylarından, %41,3'ü Resim-iş eğitimi dışındaki dersleri gözlemleme imkanı sunulmadığı için, %31,5'i süre yetersizliği nedeniyle, %15,2'si fakülte ile uygulama okulunun ders

saatlerinin çakışması nedeniyle, %12'si de uygulama okulunda bir gün boyunca bulunamadığı için, öğrenciyi bir gün boyunca gözlemleyemediğini belirtmiştir.

- b) Öğrencinin gerçekleştirdiği etkinlikleri bir gün içerisinde kaç saat boyunca gözlemleyebildiğinizi belirtiniz.

Tablo 21. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, öğrencinin gerçekleştirdiği etkinlikleri bir gün içerisinde kaç saat boyunca gözlemleyebildiklerini gösterir tablo.

Seçenekler	f
İki ders saati gözlemleyebildim.	41
Bir ders saati gözlemleyebildim.	30
Üç ders saati gözlemleyebildim.	20
Dört ders saati gözlemleyebildim.	8
Bir okul günü gözlemleyebildim.	0
TOPLAM	100

Tablo 21’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %41’i öğrencinin gerçekleştirdiği etkinlikleri iki ders saati, % 30’u bir ders saati, %20’si üç ders saati, %8’i dört ders saati boyunca gözlemleyebildiğini belirtmiştir. Bu süreler öğrencinin aynı gün içerisinde devam ettiği derslerin neler olduğunu, her bir derste geçirdiği etkinlikleri, sayısını, çeşidini belirlemek ve bu etkinliklerin her birine harcadığı zamanı tahmin etmeye çalışmak için yetersizdir.

O halde bütün bu veriler sonucunda, Etkinlik 1.3 (Öğrencinin Okuldaki Bir Günü) amacına ulaşmamaktadır. Öğretmen adayları, Tablo 20’de belirtilen nedenlerden dolayı, öğrenciyi bir gün boyunca gözlemleyememektedir. Kaldı ki, gözlemlenen süreler de etkinliğin amacına ulaşması için yetersizdir.

Etkinlik 1.4 Bir Öğrencinin İncelenmesi: Bu etkinlikte öğretmen adaylarından, öğrencileri okulda gerçekleştirecek öğrenmelere ilişkin tanımak ve incelemek amacıyla, uygulama öğretmenlerine danışarak bir öğrenci seçmeleri istenmektedir.

Yine aynı etkinlikte, öğretmen adaylarından bu öğrenciyi okuldaki bir gün boyunca, dersleri sırasında gözlemlenmesi istenmekte ve bu gözlemlerinde dikkatlerini sözlü etkinlikler, uygulama çalışmaları, yazılı materyallerle çalışmalar, görsel materyallerle çalışmalar, sosyal etkileşim ve oyun durumlarında öğrencinin gösterdiği davranışlar üzerinde toplanmasını ve bu durumda öğrencilerin ne yapmakta olduklarına bakmaları istenmektedir.

Anket soruları I. Bölümde bulunan Tablo 4'deki verilerin sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının %86'sının öğrencinin etkinlikler esnasındaki davranışlarını bir gün boyunca tam olarak gözlemleyemediği görülmektedir. Buna göre;

- a) Sizden, öğrencinin bir gün boyunca girdiği derslerde, gerçekleştirdiği etkinlikler esnasındaki davranışlarını gözlemlemeniz istenmektedir. Seçtiğiniz öğrencinin etkinlikler esnasındaki davranışlarını sınıfta bir gün boyunca gözlemleyememiş iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız.

Tablo 22. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, seçtikleri öğrencinin etkinlikler esnasındaki davranışlarını sınıfta bir gün boyunca gözlemleyememe nedenlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Resim-iş eğitimi dışındaki dersleri gözlemleme imkanı sunulmadığı için gözlemleyemedim.	37	43
Süre yetersizliği nedeniyle gözlemleyemedim.	26	30,2
Fakülte ile Uygulama Okulu ders saatlerinin çakışması nedeniyle gözlemleyemedim.	13	15,2
Uygulama okulunda bir gün boyunca bulunamadığım için gözlemleyemedim.	10	11,6
TOPLAM	86	100

Tablo 22'de görüldüğü gibi, %86'lık dilimde bulunan öğretmen adaylarından, %43'ü Resim-iş eğitimi dışındaki dersleri gözlemleme imkanı sunulmadığı için, %30,2'si

süre yetersizliği nedeniyle, %15,2'si fakülte ile uygulama okulundaki ders saatlerinin çakışması nedeniyle, %11,6'sı da uygulama okulunda bir gün boyunca bulunamadıkları için, seçtikleri öğrencinin etkinlikler esnasındaki davranışlarını sınıfta bir gün boyunca tam olarak gözlemleyemediklerini belirtmişlerdir.

- b) Öğrencinin etkinlikler esnasındaki davranışlarını bir gün içerisinde kaç saat boyunca gözlemleyebildiğinizi belirtiniz.

Tablo 23. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, seçtikleri öğrencinin etkinlikler esnasındaki davranışlarını sınıfta bir gün boyunca ne kadar süre ile gözlemleyebildiklerini gösterir tablo.

Seçenekler	f
İki ders saati gözlemleyebildim.	38
Bir ders saati gözlemleyebildim.	31
Üç ders saati gözlemleyebildim.	17
Dört ders saati gözlemleyebildim.	14
Bir okul günü gözlemleyebildim.	0
TOPLAM	100

Tablo 23'deki gözlem sürelerine bakıldığında, öğretmen adaylarının %38'inin iki ders saati boyunca, %31'inin bir ders saati boyunca, %17'sinin üç ders saati boyunca, %14'ünün de dört ders saati boyunca, seçtikleri öğrenciyi inceledikleri görülmektedir. Bu gözlem süreleri, dikkat etmeleri gereken; sözlü etkinlikler, uygulama çalışmaları, yazılı materyallerle çalışmalar, görsel materyallerle çalışmalar, sosyal etkileşim ve oyun durumlarında öğrencinin gösterdiği davranışlar gibi konular için yetersizdir.

- c) Bu etkinliği okul deneyimi dersi boyunca birden fazla sayıda tekrarlayabildiniz mi?

Tablo 24. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, bir öğrencinin incelenmesi etkinliğini birden fazla sayıda tekrarlama oranlarını gösterir tablo.

Seçenekler	f
Evet, bu etkinliği birden fazla sayıda tekrarlayabildim.	32
Hayır, bu etkinliği birden fazla sayıda tekrarlayamadım.	68
TOPLAM	100

Tablo 24’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %68’i bir öğrencinin incelenmesi etkinliğini Okul Deneyimi I dersi boyunca, birden fazla sayıda tekrarlayamadıklarını belirtmişlerdir. O halde bütün bu verilerin sonucunda, Etkinlik 1.4 (Bir Öğrencinin İncelenmesi) amacına ulaşmamaktadır. Öğretmen adayları, etkinlikte belirtilen ölçütler içinde, öğrenciyi bir gün boyunca inceleyememektedir. Gözlemlenen süreler de etkinliğin amacına ulaşması için yetersizdir.

Etkinlik 1.5 Öğretim Yöntemleri: Bu etkinlikte öğretmen adaylarından, kendi branşları ile ilgili çeşitli öğretme-öğrenme etkinliklerini gözlemlemeleri istenmektedir. Bu amaçla bir gözlem kaydı örneği hazırlamaları istenir. Bu gözlem kaydında, gözlenen öğretme-öğrenme etkinliklerinin bir listesi, bu etkinliklere ayrılan süreler, etkinlikler sırasında öğretmen ve öğrencilerin neler yapmakta oldukları belirtilir. Elde edilen sonuçlar, aynı etkinliği tamamlamış olan diğer öğretmen adayları ile tartışılır ve gözlenen etkinliklerle ilgili öğrencilerin tepkileri, öğrenci ilgi ve katılımın sürdürülmesi için etkinliklerin ne kadar sürmesi gerektiği, etkinliklerin belli bir sıra ile yapılıp yapılmadığı, farklı öğretmenlerin farklı yöntemlerden yararlanıp yararlanmadığı, zamanı farklı biçimde kullanıp kullanmadığı ve kendilerine özgü bir öğretme stillerinin olup olmadığı konusunda ortak görüşler not edilir.

Anket soruları I. Bölümde bulunan Tablo 5’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %67’si kendi alanından birkaç öğretmenin dersini gözlemleyemediğini, %18’i kısmen gözlemleyebildiğini, %15’i gözlemleyebildiğini belirtmiştir. Sonuç olarak öğretmen adaylarının %85 gibi büyük bir kısmının, kendi alanları ile ilgili çeşitli

öğretme-öğrenme etkinliklerini yeterli düzeyde gözlemleyememiş oldukları ortaya çıkmaktadır. Buna göre;

- a) Bu etkinlikte sizden (olanak varsa) aynı gün içinde, kendi alanınızdan birkaç öğretmenin dersini gözleyerek alanınızla ilgili öğretme-öğrenme etkinliklerini belirlemeniz istenmektedir.

Aynı gün ya da aynı hafta içerisinde kendi alanınızdan değişik öğretmenleri gözlemleme imkanınız oldu mu? Oldu ise gözlemleyebildiğiniz öğretmen sayısını yazınız.

Tablo 25. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, aynı gün ya da aynı hafta içerisinde kendi alanlarından gözlemledikleri öğretmen sayısını gösterir tablo.

Seçenekler	f
Kendi alanımdan bir öğretmen gözlemleyebildim.	85
Kendi alanımdan iki öğretmen gözlemleyebildim.	15
Kendi alanımdan üç öğretmen gözlemleyebildim.	0
TOPLAM	100

Tablo 25’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %85’i kendi alanından bir öğretmen gözlemleyebildiğini, %15’i de kendi alanından iki öğretmen gözlemleyebildiğini belirtmişlerdir. Kendi alanından üç öğretmen gözlemleyen ise bulunmamaktadır. Bu sayı, farklı öğretmenlerin farklı yöntemlerden yararlanıp yararlanmadığı, zamanı farklı biçimde kullanıp kullanmadığı ve kendilerine özgü bir öğretme stillerinin olup olmadığı, konularının öğrenilmesi için yetersizdir. Buradan çıkacak bir başka sonuçta; öğretmen adaylarının, gittikleri uygulama okullarında kendi alanlarından yeterli sayıda öğretmen olmadığı, olsa bile aynı gün ya da aynı hafta içinde gözlemleme imkanı bulamadıklarıdır.

- b) Etkinliğin sonunda öğretmenliğini yapacağınız konu ile ilgili bir ders planı hazırlamanız istenmektedir.

Bir ders planının nasıl hazırlandığı size daha önce öğretildi mi?

Tablo 26. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarına, bir ders planının nasıl hazırlanacağını daha önce öğretilip- öğretilmediğini gösterir tablo.

Seçenekler	f
Evet, bir ders planının nasıl hazırlanacağı daha önce öğretildi.	23
Hayır, bir ders planının nasıl hazırlanacağı daha önce öğretilmedi.	77
TOPLAM	100

Tablo 26’da görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %23’ü bir ders planının nasıl hazırlanacağını daha önce kendisine öğretildiğini, %77’si ise öğretilmediğini belirtmiştir.

- c) Bu ders planını hazırlarken kendi alanınızla ilgili olabildiğince çeşitli öğretim yöntemlerinden yararlanmanız istenmektedir.

Hazırladığınız ders planında çeşitli öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanabildiniz mi?

Tablo 27. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, bir ders planını hazırlarken kendi alanları ile ilgili çeşitli öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanıp- yararlanmadığını gösterir tablo.

Seçenekler	f
Evet, çeşitli öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanabildim.	32
Hayır, çeşitli öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanamadım.	68
TOPLAM	100

Tablo 27’ye bakıldığında, öğretmen adaylarının %68’sinin kendi alanları ile ilgili bir ders planı hazırlarken, çeşitli öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanamadığı, %32’sinin çeşitli öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanabildiği görülmektedir.

- d) Cevabınız “evet” ise, bu öğretme-öğrenme yöntemlerinin neler olduğunu belirtiniz.

Tablo 28. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, bir ders planını hazırlarken kendi alanları ile ilgili yararlanabildikleri öğretme-öğrenme yöntemlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Çizim yapılması.	20	63
Öğretmenin soru sorması.	8	25
Öğrencilerin gruplar halinde çalışmaları.	2	6
Öğretmenin bir gösteri (demonstrasyon) yapması.	2	6
TOPLAM	32	100

Tablo 28’de görüldüğü gibi, bir ders planı hazırlarken, kendi alanından çeşitli öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanan öğretmen adaylarının sayısı ve yararlandığı yöntem çeşitliliği yetersizdir.

- e) Cevabınız “hayır” ise, yani kendi alanınızda çeşitli öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanamamış iseniz, nedenlerini ve karşılaştığınız güçlükleri açık bir şekilde ifade ediniz.

Tablo 29. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, kendi alanları ile ilgili öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanamamalarının nedenlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Kendi alanım ile ilgili öğretme-öğrenme yöntemlerini bilmediğim için yararlanamadım.	49	72
Konuyu tam olarak anlamadığım için yararlanamadım.	11	16,2
Süre yetersizliği nedeniyle yararlanamadım.	8	11,8
TOPLAM	68	100

Tablo 29’a göre, öğretmen adaylarının %72’si öğretme-öğrenme yöntemlerini bilmediğinden, %16,2’si konuyu tam olarak anlayamadığı için, %11,8’i gözlem süresinin yetersiz olması nedeniyle, kendi alanlarından çeşitli öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanamadıklarını belirtmişlerdir.

Alınan sonuçlara göre, öğretmen adaylarından %85'i kendi alanlarından yeteri kadar öğretmen gözlemleyememekte, %68'i de yine kendi alanlarından çeşitli öğretme-öğrenme etkinliklerini belirleyememektedir. Belirlenen öğretim yöntemlerinin de çeşitlilik bakımından az olduğu görülmektedir. O halde bütün bu verilerin sonucunda, Etkinlik 1.5 (Öğretim Yöntemleri) amacına ulaşmamaktadır.

Etkinlik 1.6 Yan Branşınızda Öğretim Yöntemleri: Öğretmen adaylarından bir önceki etkinlikte belirtilen her şeyin, bu kez yan branş ya da farklı bir branş dersinde gerçekleştirilmesi istenmektedir. Özetle; öğretmen adaylarının, bir önceki etkinlikteki amacı, yan branşların da ya da değişik derslerde gözlemler yaparak gerçekleştirmesine yönelik bir etkinliktir.

Anket soruları I. Bölümde Tablo 6'daki sonuçlar değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının %78'inin yan branşlarında öğretim yöntemlerini tam olarak gözlemleyemedikleri görülmektedir. Buna göre;

- a) Bu etkinlikte sizden (olanak varsa) aynı gün içinde, yan branşınız ya da başka bir branştan birkaç öğretmenin dersini gözlemleyerek alanınızla ilgili öğretme-öğrenme etkinliklerini belirlemeniz istenmektedir.

Yan branşınız ya da başka bir branştan aynı gün ya da aynı hafta içerisinde herhangi bir öğretmeni gözlemleme imkanınız oldu mu? Oldu ise gözlemleyebildiğiniz öğretmen sayısını yazınız.

Tablo 30. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, yan branşlarından veya başka bir branştan aynı gün yada aynı hafta içerisinde gözlemleyebildikleri öğretmen sayısını gösterir tablo.

Seçenekler	f
Bir Öğretmen gözlemleyebildim.	53
İki Öğretmen gözlemleyebildim.	32
Üç Öğretmen gözlemleyebildim.	15
TOPLAM	100

Tablo 30’da görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %53’ü yan branşlarında aynı gün ya da aynı hafta içerisinde bir öğretmen gözlemleyebildiklerini (araştırmaya katılan öğretmen adayları, bu öğretmenin uygulama öğretmenleri olan Resim-iş öğretmeni olduğunu belirtmişlerdir), %32’si iki öğretmen gözlemleyebildiklerini, %15’i de üç öğretmen gözlemleyebildiklerini belirtmişlerdir.

- b) Etkinliğin sonunda yan branşınızla ilgili bir ders planı hazırlamanız istenmektedir. Yan branşınızda ders planı hazırlanması konusunda karşılaştığınız güçlüklerin neler olduğunu belirtiniz.

Tablo 31. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, yan branşlarında ders planı hazırlanması konusunda karşılaştıkları güçlüklerin nedenlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f
Yan branş derslerine girme imkanı bulamadığım için ders planı hazırlamada güçlük çektim.	69
Yan branş derslerinin farklı gün ve saatte olması nedeniyle ders planı hazırlamada güçlük çektim.	20
Konuyu anlayamadığım için yan branşımda ders planı hazırlamada güçlük çektim.	11
TOPLAM	100

Tablo 31’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %69’u yan branş derslerine girme imkanı bulamadıkları için, %20’si yan branş derslerinin farklı gün ve saatte olması nedeniyle, %11’i de konuyu anlayamadıkları için ders planı hazırlamada güçlük çektiklerini belirtmişlerdir.

- c) Bu ders planını hazırlarken “yan branşınızla ilgili olabildiğince çeşitli öğretim yöntemlerinden” istenmektedir.

Hazırladığınız ders planında yan branşınızla ilgili çeşitli öğretim-öğrenme yöntemlerinden yararlanabildiniz mi?

Tablo 32. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, bir ders planını hazırlarken yan branşları ile ilgili çeşitli öğretim-öğrenme yöntemlerinden yararlanıp-yararlanmadığını gösterir tablo.

Seçenekler	f
Evet, çeşitli öğretim-öğrenme yöntemlerinden yararlanabildim.	21
Hayır, çeşitli öğretim-öğrenme yöntemlerinden yararlanamadım.	79
TOPLAM	100

Tablo 32’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %21’i ders planı hazırlarken yan branşları ile ilgili çeşitli öğretim-öğrenme yöntemlerinden yararlanabildiklerini, %79 gibi büyük bir çoğunlukta, ders planı hazırlarken, yan branşları ile ilgili çeşitli öğretim-öğrenme yöntemlerinden yararlanamadıklarını belirtmiştir.

- d) Cevabınız “evet” ise, bu öğretim-öğrenme yöntemlerinin neler olduğunu belirtiniz.

Tablo 33. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, bir ders planını hazırlarken yan branşları ile ilgili yararlanabildikleri öğretim-öğrenme yöntemlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Öğretmenin soru sorması.	9	42,9
Öğretmenin açıklama yapması.	7	33,3
Öğrencilerin gruplar halinde çalışmaları.	5	23,8
TOPLAM	21	100

Tablo 33’de görüldüğü gibi, bir ders planı hazırlarken, kendi alanından çeşitli öğretim-öğrenme yöntemlerinden yararlanan öğretmen adaylarının (21) sayısı ve yararlandığı yöntem çeşitliliği (3) yetersizdir.

- e) Cevabınız “hayır” ise, yani yan branşınızda çeşitli öğretim-öğrenme yöntemlerinden yararlanamamış iseniz, nedenlerini ve karşılaştığınız güçlükleri açık bir şekilde ifade ediniz.

Tablo 34. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, yan branşları ile ilgili çeşitli öğretim-öğrenme yöntemlerinden yararlanamamalarının nedenlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Yan branşım ile ilgili öğretim-öğrenme yöntemlerini bilmediğim için yararlanamadım.	68	86,1
Konuyu tam olarak anlamadığım için yararlanamadım.	11	13,9
TOPLAM	79	100

Tablo 34’e göre, öğretmen adaylarının %86,1’i yan branşları ile ilgili öğretim-öğrenme yöntemlerini bilmedikleri için, %13,9’u da konuyu anlamadıkları için yan branşları ile ilgili öğretim-öğrenme yöntemlerinden yararlanamadıklarını belirtmişlerdir.

Alınan sonuçlar değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarından %78’i yan branşlarında yeteri kadar öğretmeni gözlemleyememekte, %79’u da yine yan

branşlarından çeşitli öğretme-öğrenme etkinliklerini belirleyememektedir. Belirlenen öğretim yöntemlerinin de çeşitlilik bakımından az olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının %100'ü de yan branşları ile ilgili ders planı hazırlamada güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir. O halde bütün bu verilerin sonucunda, Etkinlik 1.6 (Yan Branşınızda Öğretim Yöntemleri), bir önceki etkinlik gibi amacına ulaşmamaktadır.

Etkinlik 1.7 Derslerin Gözlenmesi: Bu etkinlikte öğretmen adaylarından kendi alanlarıyla ilgili üç farklı dersi gözlemlemeleri ve bu amaçla gözlem kayıt formunu doldurmaları istenmektedir. Öğretim yöntemleri etkinliğinin (Etkinlik 1.5) biraz daha gelişmiştir. Bu etkinlikte dersi planlama, dersin amacı, işlenişi, öğretmen-öğrenci iletişimi, öğretme-öğrenme yaklaşımı, dersi bitirme ve değerlendirmeyi gözlemleme amaçlanmıştır. Aynı zamanda öğretmen adaylarından bu konudaki gözlem sonuçlarını gözlem formuna kaydetmeleri istenmektedir. Yine bu form yerine, rehber öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni tarafından öğretmen adayının öğretmenlik becerilerini gözlemlemekte kullanılan gözlem formu üzerinde de çalışabilecekleri ifade edilmektedir.

Anket soruları I. Bölümde bulunan Tablo 7'nin sonuçları değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının %55'i kendi alanlarından üç değişik dersi gözlemleyemediklerini, %40'ı kısmen gözlemleyebildiklerini, %5'ise kendi alanlarından üç değişik dersi gözlemleyebildiklerini belirtmişlerdir. Yani öğretmen adaylarının %95'i, bu etkinliği Fakülte-Okul İşbirliği kılavuzunda belirtilen ölçütlere göre gerçekleştirememiştir. Buna göre;

- a) Sizden, alanınızdan üç değişik dersi gözlemlemeniz ve her ders için ayrı bir gözlem formu doldurmanız istenmektedir.

Bu etkinlikle ilgili aynı gün ya da hafta içerisinde kaç değişik dersi gözlemleyebildiğinizi belirtiniz.

Tablo 35. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, aynı gün ya da hafta içerisinde kendi alanlarından gözlemleyebildikleri farklı derslerin sayısını gösterir tablo.

Seçenekler	f
Kendi alanımdan bir ders gözlemleyebildim.	55
Kendi alanımdan iki farklı ders gözlemleyebildim.	40
Kendi alanımdan üç farklı ders gözlemleyebildim.	5
TOPLAM	100

Tablo 35’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %55’i kendi alanından bir ders, %40’ı iki farklı ders, %5’i ise üç farklı ders gözlemleyebildiğini belirtmiştir.

- b) Bunların her birinde ayrı bir öğretmeni gözlemlemeye çalışmanız istenmektedir.

Farklı öğretmenleri gözleme şansınız oldu ise, gözlemlediğiniz öğretmen sayısını belirtiniz.

Tablo 36. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, aynı gün ya da hafta içerisinde kendi alanlarından gözlemleyebildikleri farklı öğretmen sayısını gösterir tablo.

Seçenekler	f
Kendi alanımdan 1 öğretmen gözlemleyebildim.	85
Kendi alanımdan 2 öğretmen gözlemleyebildim.	15
Kendi alanımdan 3 öğretmen gözlemleyebildim.	0
TOPLAM	100

Tablo 36’ya göre, öğretmen adaylarının hiçbirisi kendi alanından üç öğretmeni gözlemleyememiş, %15’i iki öğretmen gözlemleyebilmiştir. %85’i de bir öğretmen gözlemleyebilmiştir.

- c) Kendi alanınızla ilgili gözlemlediğiniz her derste dikkatinizi sırasıyla aşağıda belirtilenlere yoğunlaştırarak gözlem formunu doldurmanız istenmektedir.

Aynı ders içerisinde aşağıda belirtilenlerden tamamını bir arada gözlemlemekte sıkıntı çekmiş iseniz, bunların hangileri olduğunu işaretleyiniz.

- Dersi planlama
- Başlangıç
- Dersin amaçları
- Öğretme-öğrenme yaklaşımı
- Öğretim yöntemleri
- Öğretmen-öğrenci iletişimi
- Etkinlikler arasındaki geçişler
- Öğrencilerin yönetimi
- Dersi bitirme
- Öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesi

Bu konuyla ilgili belirtmek istediğiniz her şeyi ve karşılaştığınız güçlükleri lütfen açık bir şekilde yazınız.

Tablo 37. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, aynı ders içerisinde yukarıdaki konulardan hangilerini gözlemleyemediklerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Dersi planlama	24	14,3
Öğrencilerin yönetimi	23	13,7
Öğretim yöntemleri	21	12,5
Etkinlikler arasındaki geçişler	21	12,5
Öğretme-öğrenme yaklaşımı	20	11,9
Öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesi	20	11,9
Başlangıç	13	7,7
Dersin amaçları	10	5,9
Dersi bitirme	9	5,4
Öğretmen-öğrenci iletişimi	7	4,2
TOPLAM	168	100

Tablo 37'ye göre, öğretmen adaylarının %14,3'ü dersi planlamayı, %13,7'si öğrencilerin yönetimini, %12,5'i öğretim yöntemleri, %12,5'i etkinlikler arasındaki geçişleri, %11,9'u öğretme-öğrenme yaklaşımı, %11,9'u da öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesini, %7,7'si derse başlangıcı, %5,9'u dersin amaçlarını, %5,4'ü dersi bitirmeyi, %4,2'si de öğretmen-öğrenci iletişimini gözlemleyememiştir.

- d) Gözlem yaptığınız her dersten sonra gözlemlerinizi gözlediğiniz öğretmenle birlikte gözden geçirebildiniz mi?

Tablo 38. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, gözlem yaptıkları her dersten sonra gözlemlerini gözledikleri öğretmenle birlikte değerlendirme sayılarını gösterir tablo.

Seçenekler	f
Evet, gözlem yaptığım her dersten sonra, gözlemlerimi gözlediğim öğretmenle birlikte değerlendirdim.	22
Hayır, gözlem yaptığım her dersten sonra, gözlemlerimi gözlediğim öğretmenle birlikte değerlendiremedim.	78
TOPLAM	100

Tablo 38'de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %22'si gözlem yaptığı her dersten sonra, gözlemlerini gözlediği öğretmenle birlikte değerlendirmiş, %78'i de gözlem yaptığı her dersten sonra, gözlemlerini gözlediği öğretmenle birlikte değerlendirememiştir.

Sonuç olarak öğretmen adaylarının %85'i sadece bir öğretmen gözlemleyip, gözlem formunu doldurmaktadır. %40'ı da iki ders gözlemleyebilmiştir. Kendi alanından üç farklı öğretmen gözlemleyebilen ise bulunmamaktadır. Öğretmen adaylarının gözlem sırasında dikkat etmesi gereken noktalarda da sıkıntı çektikleri görülmüştür.

Etkinlik 1.8 Yan Branşınızda Derslerin Gözlenmesi: Bu etkinlikte, öğretmen adaylarından yan branşlarından veya seçeceği başka bir branştan üç değişik dersi

gözlemlemesi ve bu amaçla gözlem ölçütlerinin etkinlik 1.7 ile aynı olduğu bir gözlem formu doldurmaları istenmektedir. Bu form yerine de uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni tarafından öğretmen adayının öğretmenlik becerilerini gözlemlemekte kullanacakları gözlem formu üzerinde de çalışabilecekleri ifade edilmektedir.

Anket soruları I. Bölümde Tablo 8 değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının %90'ı yan branşlarında ya da başka bir branştan üç değişik dersi tam anlamıyla gözlemleyemedikleri tespit edilmiştir. Buna göre;

- a) Sizden, yan branşınız ya da başka bir branştan üç değişik dersi gözlemlemeniz ve her ders için ayrı bir gözlem formu doldurmanız istenmektedir.

Bu etkinlik ile ilgili aynı gün ya da hafta içerisinde yan branşınız ya da başka bir branştan her hangi bir dersi gözlemleme imkanınız oldu mu? Cevabınız “evet” ise kaç değişik dersi gözlemleyebildiğinizi belirtiniz.

Tablo 39. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, aynı gün ya da hafta içerisinde yan branşlarından veya değişik bir branştan gözlemleyebildikleri derslerin sayısını gösterir tablo.

Seçenekler	f
Yan branşımdan veya değişik branştan bir dersi gözlemleyebildim.	57
Yan branşımdan veya değişik branştan iki dersi gözlemleyebildim.	33
Yan branşımdan veya değişik branştan üç dersi gözlemleyebildim.	10
TOPLAM	100

Tablo 39’da görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %57’si yan branşlarından veya değişik branştan bir dersi, %33’ü yan branşlarından veya değişik branştan iki dersi, %10’u da yan branşlarından veya değişik branştan üç dersi gözlemleyebildiklerini belirtmişlerdir.

- b) Bunların her birinde ayrı bir öğretmeni gözlemlemeye çalışmanız istenmektedir.

Yan branşınızda farklı öğretmenleri gözlemleme şansınız oldu ise, gözlemlediğiniz öğretmen sayısını belirtiniz.

Tablo 40. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, yan branşlarında gözlemledikleri farklı öğretmen sayısını gösterir tablo.

Seçenekler	f
Yan branşımdan, farklı öğretmen gözlemleyemedim.	67
Yan branşımdan, farklı bir öğretmen gözlemleyebildim.	28
Yan branşımdan farklı iki öğretmen gözlemleyebildim.	5
TOPLAM	100

Tablo 40’da görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının % 67’si yan branşlarından, farklı öğretmen gözlemleyemediğini belirtmiştir. %28’i de bir farklı öğretmen gözlemleyebildiğini, geri kalan %5’de iki farklı öğretmen gözlemleyebildiğini belirtmiştir.

c) Yan branşınızla ilgili gözlemlediğiniz her derste dikkatinizi sırasıyla aşağıda belirtilenlere yoğunlaştırarak gözlem formunu doldurmanız istenmektedir.

Yan branşınızda aynı ders içerisinde aşağıda belirtilenlerden tamamını bir arada gözlemlemekte sıkıntı çekmiş iseniz, bunların hangileri olduğunu işaretleyiniz.

- Dersi planlama
- Başlangıç
- Dersin amaçları
- Öğretme-öğrenme yaklaşımı
- Öğretim yöntemleri
- Öğretmen-öğrenci iletişimi
- Etkinlikler arasındaki geçişler
- Öğrencilerin yönetimi
- Dersi bitirme
- Öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesi

Bu konuyla ilgili belirtmek istediğiniz her şeyi ve karşılaştığınız güçlükleri lütfen açık bir şekilde yazınız.

Tablo 41. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, aynı ders içerisinde yukarıdaki konulardan hangilerini gözlemleyemediklerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Öğretme-öğrenme yaklaşımı	64	20,2
Öğretim yöntemleri	41	12,9
Etkinlikler arasındaki geçişler	41	12,9
Dersi planlama	34	10,7
Öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesi	34	10,7
Öğrencilerin yönetimi	33	10,4
Başlangıç	23	7,3
Dersin amaçları	20	6,3
Öğretmen-öğrenci iletişimi	17	5,4
Dersi bitirme	10	3,2
TOPLAM	317	100

Tablo 41’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %20,2’si öğretme-öğrenme yaklaşımını, %12,9’u öğretim yöntemlerini, %12,9’u etkinlikler arasındaki geçişleri, %10,7’si dersi planlamayı, %10,7’si öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesini, %10,4’ü öğrencilerin yönetimini, %7,3’ü derse başlangıcı, %6,3’ü dersin amaçlarını, %5,4’ü öğretmen-öğrenci iletişimini, %3,2’si de dersi bitirmeyi gözlemleyememiştir.

- d) Gözlem yaptığınız her dersten sonra gözlemlerinizi gözlediğiniz öğretmenle birlikte gözden geçirebildiniz mi?

Tablo 42. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, gözlem yaptıkları her dersten sonra gözlemlerini gözledikleri öğretmenle birlikte değerlendirme sayılarını gösterir tablo.

Seçenekler	f
Evet, gözlem yaptığım her dersten sonra, gözlemlerimi gözlediğim öğretmenle birlikte değerlendirdim.	19
Hayır, gözlem yaptığım her dersten sonra, gözlemlerimi gözlediğim öğretmenle birlikte değerlendiremedim.	81
TOPLAM	100

Tablo 42’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %19’u gözlem yaptıkları her dersten sonra, gözlemlerini gözledikleri öğretmenle birlikte değerlendirmiş, %81 gibi büyük bir kısmı da gözlem yaptıkları her dersten sonra, gözlemlerini gözledikleri öğretmenle birlikte değerlendirememiş olduklarını belirtmiştir.

Sonuç olarak, öğretmen adaylarının %90’ı yan branşlarında ya da başka bir branştan üç değişik dersi tam anlamıyla gözlemleyemedikleri tespit edilmiştir. Gözlemledikleri ders ve öğretmen sayılarının, etkinliğin amacına ulaşması için yetersiz olduğu görülmektedir. Aynı zaman da öğretmen adaylarının bir önceki etkinlikteki gibi, gözlem sırasında dikkat etmesi gereken noktalarda da sıkıntı çektikleri görülmüştür.

Etkinlik 1.9 Dersin Yönetimi ve Sınıfın Kontrolü: Bu etkinlikte öğretmen adaylarından bir dersin tümünü izleyerek sınıf yönetimine ve sınıftaki öğretme-öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemler ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözlemlmeleri istenmektedir. Çıkan gözlem sonuçlarını da bir forma kaydetmeleri istenmektedir.

Anket soruları I. Bölümde tablo 9’da, öğretmen adaylarının %62’si bir dersin tümünü izleyerek sınıf yönetimi ve öğretme-öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemleri ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözleme imkanlarının olduğunu, %30’u

kısmen olduğunu, %8'i de gözlemleme imkanlarının olmadığını belirtmişlerdir. Buna göre;

- a) Bir dersin tümünü izleyerek sınıf yönetimi ve öğretme-öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemleri ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözlemleyememiş iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız.

Tablo 43. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, bir dersin tümünü izleyerek sınıf yönetimi ve öğretme-öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemleri ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözlemleyememe nedenlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Uygulama öğretmenin sınıfı disiplinini sağlayamaması yüzünden gözlemleyemedim.	5	62,5
Sınıfın kalabalık oluşu yüzünden gözlemleyemedim.	3	37,5
TOPLAM	8	100

Tablo 43'e göre, öğretmen adaylarının %62,5'i uygulama öğretmenin sınıfı disiplinini sağlayamaması yüzünden, %37,5'i de sınıfın kalabalık oluşu yüzünden bir dersin tümünü izleyerek, sınıf yönetimi ve öğretme-öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemleri ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözlemleyememiştir.

Alınan sonuçlara göre, bu etkinliğin uygulanmasında kayda değer bir sorun gözlenmemektedir.

Etkinlik 1.10 Soru Sormayı Gözlemleme: Bu etkinlikte öğretmen adaylarından, öğretmenin on dakika ya da daha uzun süreyle soru-cevap tekniğinden yararlanacağı bir ders seçerek, gözlemde bulunmaları istenmektedir. Bu amaçla sınıfın oturma düzenini gösteren bir plan hazırlayarak, soruların listesi, kaçınıcı sorunun hangi öğrenciye sorulduğu, amaçları, soruları hangi öğrencilerin cevapladığı gibi kriterlere dikkat edilerek yapılan gözlemlerin not edilmesi istenmektedir. Etkinlik sonunda da

öğretmen adaylarından soru-cevap tekniğiyle hazırlanmış bir öğretim planı yapmaları istenmektedir.

Anket soruları I. Bölümde bulunan Tablo 10'a göre, öğretmen adaylarının %46'sı öğretmenin on dakika veya daha uzun süreyle soru-cevap tekniğinden yararlanacakları bir ders seçerek soru sorma becerisini gözlemleme imkanlarının olduğunu, %33'ü olmadığını, %21'i kısmen olduğunu belirtmişlerdir. Buna göre;

- a) Öğretmenin on dakika veya daha uzun süreyle soru cevap tekniğinden yararlanacağı bir dersi seçme ve soru sorma becerisini gözlemleme konusunda karşılaştığınız güçlükleri açık bir şekilde ifade ediniz.

Tablo 44. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, öğretmenin on dakika veya daha fazla süreyle soru cevap tekniğinden yararlanacağı bir dersi seçme ve soru sorma becerisini gözlemleme konusunda karşılaştıkları güçlüklerin nedenlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Resim-iş dersinin soru cevap tekniğinin fazla kullanılmadığı bir ders olduğu ve Resim-iş eğitimi dışındaki dersleri gözlemleme imkanı sunulmadığı için soru cevap tekniğini gözlemlememekte güçlük çektim.	42	77,8
Gözlem yaptığım sınıfta fazla gürültü olduğu için soru cevap tekniğini gözlemlemekte güçlük çektim.	8	14,8
Süre yetersizliği nedeniyle soru-cevap tekniğini gözlemlemekte güçlük çektim.	4	7,4
TOPLAM	54	100

Tablo 44'e göre, öğretmen adaylarının %77,8'i Resim-iş dersinin soru cevap tekniğinin fazla kullanılmadığı bir ders olduğu ve Resim-iş eğitimi dışındaki dersleri gözlemleme imkanı sunulmadığı için, %14,8'i gözlem yaptıkları sınıfta fazla gürültü

olduğu için, %7,4'ü de süre yetersizliği nedeniyle, bu etkinlikte zorluk çektiklerini, belirtmişlerdir.

- b) Size daha önceki derslerinizde “soru-cevapla öğretim planı”nın nasıl olması gerektiği konusunda herhangi bir bilgi verildi mi?

Tablo 45. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarına, daha önceki derslerinde soru-cevapla öğretim planının nasıl olması gerektiği konusunda bilgi verilip-verilmediğini gösterir tablo.

Seçenekler	f
Evet, soru-cevapla öğretim planının nasıl olması gerektiği konusunda bilgi verildi.	49
Hayır, soru-cevapla öğretim planının nasıl olması gerektiği konusunda bilgi verilmedi.	51
TOPLAM	100

Tablo 45’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %49’u soru-cevapla öğretim planının nasıl olması gerektiği konusunda bilgilendirildiğini, %51’i ise bilgilendirilmediğini belirtmiştir.

- c) Gözlem yapmakta olduğunuz sınıftaki çalışmaların bir bölümü ile ilgili bir “soru-cevapla öğretim planı” hazırlayamamış iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız.

Tablo 46. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, soru cevapla öğretim planı hazırlayamamalarının nedenlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Resim-iş dersi soru cevap tekniğinin fazla kullanılmadığı bir ders olduğu için soru cevapla öğretim planı hazırlayamadım.	45	76,3
Yeteri kadar gözlem yapma olanağı sunulmadığı için soru cevapla öğretim planı hazırlayamadım.	10	16,9
Verilen bilgilerin yetersiz olmasından soru cevapla öğretim planı hazırlayamadım.	4	6,8
TOPLAM	59	100

Tablo 46'ya göre, öğretmen adaylarının %76,3'ü Resim-iş dersi soru cevap tekniğinin fazla kullanılmadığı bir ders olduğu için, %16,9'u yeteri kadar gözlem yapma olanağı sunulmadığı için, %6,8'i de verilen bilgilerin yetersiz olduğu için, soru cevapla öğretim planı hazırlayamadığını belirtmiştir.

Alınan sonuçlar incelendiğinde öğretmen adaylarından %42'sinin kendi branşlarında bu etkinliği gerçekleştirirken zorluk çektikleri ve Resim-iş eğitimi dışındaki dersleri gözlemleme imkanını bulamadıkları tespit edilmiştir.

Etkinlik 1.11 Okulda Araç-Gereç ve Yazılı Kaynaklar: Bu etkinlikte öğretmen adaylarından okulda bulunan araç-gereç ve yazılı kaynakların neler olduğunu, okulda uygulanmakta olan kuralları, öğrencilere uygulanan ödülleri ve yaptırımları öğrenmeye çalışmaları istenmektedir.

Anket soruları I. Bölümde bulunan Tablo 11 değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının %47'si okulda ne gibi araç-gereç ve yazılı kaynak bulunduğunu, okulun uygulamakta olduğu kuralları, öğrencilere sağlanabilecek ödülleri ve uygulanabilecek yaptırımları öğrenebildiğini, %17'si öğrenemediğini, %36'sı da kısmen öğrenebildiğini belirtmiştir. Buna göre;

- a) Okulda ne gibi araç- gereç ve yazılı kaynaklar bulunduğunu, okulun uygulamakta olduğu kuralları, öğrencilere sağlanabilecek ödülleri ve uygulanabilecek yaptırımları öğrenememiş iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız.

Tablo 47. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, okulda ne gibi araç-gereç ve yazılı kaynaklar bulunduğunu, okulun uygulamakta olduğu kuralları, öğrencilere sağlanabilecek ödülleri ve uygulanabilecek yaptırımları öğrenememe nedenlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Verilen bilgilerin yetersiz olmasından dolayı kısmen öğrenebildim.	31	58,5
Yeteri kadar gözlem yapma olanağı bulamadığım için öğrenemedim.	17	32,1
Süre yetersizliği yüzünden kısmen öğrenebildim.	5	9,4
TOPLAM	53	100

Tablo 47'ye göre, öğretmen adaylarının %58,5'i verilen bilgilerin yetersiz olmasından dolayı kısmen öğrenebildiğini, %32,1'i yeteri kadar gözlem yapma olanağı bulamadığı için öğrenemediğini, %9,4'ü de okulda ne gibi araç-gereç ve yazılı kaynaklar bulunduğunu, okulun uygulamakta olduğu kuralları, öğrencilere sağlanabilecek ödülleri ve uygulanabilecek yaptırımları, süre yetersizliği yüzünden kısmen öğrenebildiğini belirtmiştir.

Etkinlik 1.12 Okul Müdürü ve Okul Kuralları: Bu etkinlikte, öğretmen adaylarından okulun kurallarını ve sorunlarını öğrenmek amacıyla, okul müdüründen veya onun görevlendireceği bir başka kişi tarafından bir toplantı ayarlamaları istenmektedir.

Anket soruları I. Bölümde bulunan Tablo 12 değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının %66'sı Okul müdürüyle (ya da bu konuda yardımcı olabilecek herhangi bir kişiyle) görüşme yaparak okul müdürünün görevleri ve okul kuralları hakkında hazırlamış oldukları sorulara yanıt alabildiğini, %13'ü yanıt alamadığını, %21'si ise kısmen yanıt alabildiğini belirtmiştir. Buna göre;

- a) Okul müdürünün görevleri ve okul kuralları hakkında hazırlamış olduğunuz sorulara yanıt bulabilmek amacıyla, Okul müdürü ya da bu konuda size yardımcı olabilecek herhangi bir kişiyle görüşme yapmanız sağlandı mı? Bu konuda herhangi bir güçlükle karşılaşmış iseniz lütfen açık bir şekilde yazınız.

Tablo 48. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, okul müdürünün görevleri ve okul kuralları etkinliği hakkında karşılaştığı güçlükleri gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Uygulama okulumdaki yöneticiler tarafından fazla ciddiye alınmadığımdan yeterli yanıt alamadım.	18	53
Okul yöneticisiyle görüştüm fakat yeterli yanıt alamadım.	3	8,8
Uygulama okulumdaki yöneticilerin ilgisizliği yüzünden yanıt alamadım.	13	38,2
TOPLAM	34	100

Tablo 48'de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %34'ü idarecilerden kaynaklanan nedenlerden dolayı, okul müdürünün görevleri ve okul kurallarını öğrenmede güçlükle karşılaştıklarını belirtmişlerdir.

- b) Size verilen bilgilerde hangi konulara ağırlık verilmektedir? Kısaca belirtiniz.

Tablo 49. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarına, okul müdürünün görevleri ve okul kuralları hakkında bilgi verilirken hangi konulara ağırlık verildiğinin dağılımını gösterir tablo.

Seçenekler	f
Disiplin	48
Kılık-kıyafet yönetmeliği	37
Okul yönetim işleri	10
Kendi özlük hakları	5
TOPLAM	100

Tablo 49’da görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %48’i disiplin konularına ağırlık verildiğini, %37’si kılık-kıyafet yönetmeliği, %10’u okul yönetim işleri, %5’i kendi özlük hakları konularına ağırlık verildiğini düşünmektedir.

Etkinlik 1.13 Okul ve Toplum: Bu etkinlikte öğretmen adaylarından, okulun bulunduğu sosyal ve fiziksel çevre hakkında bilgi toplamaları bu amaçla gözlem ve incelemelerde bulunmaları istenir.

Anket soruları I. Bölümde bulunan Tablo13 incelendiğinde, öğretmen adaylarının %52’si okulun bulunduğu sosyal çevre hakkında yeterince bilgi toplayabildiğini, %21’i toplayamadığını, %27’si kısmen bilgi toplayabildiğini belirtmiştir. Buna göre;

a) Okulun bulunduğu sosyal çevre hakkında yeterince bilgi toplayamamış iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız.

Tablo 50. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, okulun bulunduğu çevre hakkında yeterli bilgi toplayamama nedenlerini gösterir tablo.

Seçenekler	f	%
Bilgi aldığım kişilerin bu konuda yetersiz oluşu nedeniyle yeterli bilgi toplayamadım.	14	29,1
Yeterli sayıda bilgi sahibi kişi ile konuşma imkanı bulamadığım için yeterli bilgi toplayamadım.	14	29,1
Çevre hakkında yeterli gözlem yapamadığım için yeterli bilgi toplayamadım.	11	23
Süre yetersizliği nedeniyle yeterli bilgi toplayamadım.	9	18,8
TOPLAM	48	100

Tablo 50'ye göre, öğretmen adaylarının %29,1'i bilgi aldıkları kişilerin bu konuda yetersiz oluşu nedeniyle, %29,1'i yeterli sayıda bilgi sahibi kişi ile konuşma imkanı bulamadıkları için, %23'ü çevre hakkında yeterli gözlem yapamadıkları için, %18,8'i süre yetersizliği nedeniyle okulun bulunduğu çevre hakkında yeterli bilgi toplayamadıklarını belirtmişlerdir.

Etkinlik 1.14 Okul Deneyimi Çalışmalarının Değerlendirilmesi: Bu etkinlikte öğretmen adaylarından okul deneyimi süreç dosyalarını inceleyerek her bir etkinliğe dair notları ve değerlendirmeleri kontrol etmeleri, yapılan çalışmaları fakülte öğretim elemanları ve uygulama öğretmenleri ile birlikte gözden geçirmeleri istenmektedir. Ayrıca bu çalışmalar ile ilgili yazılı bir değerlendirme yapılarak, kendilerinin güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymaları da istenmektedir.

Anket soruları I. Bölümde bulunan Tablo14 incelendiğinde, öğretmen adaylarının %100'ü Okul Deneyimi çalışmalarının fakülte öğretim elemanı, uygulama öğretmeni, sınıf arkadaşları ve kendileri tarafından değerlendirildiğini belirtmişlerdir. Dolayısıyla bu etkinlik amacına uygun bir şekilde gerçekleşmektedir.

BÖLÜM V

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1 Sonuç

“Okul Deneyimi I” dersinin uygulanmasında karşılaşılan sorunları belirlemek ve etkinliklerin uygulanabilirlik düzeyini ölçmek amacıyla yapılmış olan bu çalışmada, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Resim-İş Anabilim Dalında eğitim gören 100 öğrenciye iki kademeli anket çalışması uygulanmıştır. Bu anketin birinci bölümünde elde edilen verilerin yüzdeleri alınıp grafik yardımıyla anlatılmaya çalışılmış, ikinci kısımdaki verilerin frekans ve yüzde değerleri alınıp yorumlanarak, bilimsel bir sonuca ulaşılmaya çalışılmıştır.

Öğretmen adaylarına uygulanan anket çalışmasının verilerine göre aşağıdaki sonuçlar tespit edilmiştir:

Fakülte-Okul işbirliği kılavuzunun etkinlikleri açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edemediği ortaya çıkmıştır.

Öğretmenin okuldaki bir günü etkinliğinin (Etkinlik 1.2), Öğrencinin okuldaki bir günü etkinliğinin (Etkinlik 1.3), Bir öğrencinin incelenmesi etkinliğinin (Etkinlik 1.4); süre yetersizliği, fakülte ile uygulama okulu ders saatlerinin çakışması, resim-iş dersinin haftalık ders saatlerinin az olması ve öğretmen adaylarına resim-iş eğitimi dışındaki dersleri yeteri kadar gözlemleme imkanı sunulmaması gibi nedenlerden dolayı, uygulanabilirlik düzeyi düşük bulunmuştur.

Öğretim yöntemlerine dayalı etkinliklerin (Etkinlik 1.5 ve Etkinlik 1.6), öğretmen adaylarının yeterli düzeyde bilgi sahibi olmaması (Çeşitli öğretim yöntemlerine dayalı bir ders programı hazırlamalarının istenmesi gibi) nedeniyle amacına ulaşamadığı tespit edilmiş ve uygulanabilirlik düzeyi düşük bulunmuştur.

Öğretmen adaylarının gerek kendi alanlarındaki (Etkinlik 1.7), gerekse yan branşlarında (Etkinlik 1.8) veya değişik branşlardaki öğretmenlerin derslerini yeteri kadar gözlemlene imkânına sahip olamadıkları tespit edilmiştir.

Öğretmen adaylarının, gerek kendi alanlarındaki (Etkinlik 1.7), gerekse yan branşlarında (Etkinlik 1.8) dersleri gözlemlerken dikkat etmeleri istenen; dersi planlama, başlangıç, dersi amaçları, öğretme-öğrenme yaklaşımı, öğretim yöntemleri, öğretmen-öğrenci iletişimi, etkinlikler arasındaki geçişler, öğrencilerin yönetimi, dersi bitirme, öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesi gibi noktaların, amaca uygun ve istenen düzeyde gözlemlenmediği tespit edilmiştir.

Öğretmen adaylarının, soru sormayı gözlemlene (Etkinlik 1.10) etkinliğini, resim-iş dersinin uygulamaya dayalı bir ders olması ve resim-iş eğitimi dışındaki dersleri gözlemlene imkânı sunulmaması gibi nedenlerden dolayı gerçekleştiremedikleri tespit edilmiştir.

Öğretmen adaylarına, yönetim işleri ve kendi özlük hakları gibi konularda az bilgi verildiği tespit edilmiştir.

Okul Deneyimi I dersinin, programda yer aldığı yarıyıl açısından uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Fakülte-Okul işbirliği kapsamında belirtilen etkinliklerin tüm bölümler için uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Okul Deneyimi I dersinin, Resim-İş Eğitim Programı öğretmen adayları açısından uygulanabilirlik düzeyi düşük bulunmuştur.

2006–2007 yılına kadar programda yer alan Okul Deneyimi I dersi YÖK tarafından, yeniden yapılanma kapsamında, eğitim fakülteleri programından kaldırılmıştır.

5.2 Öneriler

Fakülte-Okul İşbirliği adlı Okul Deneyimi-I kılavuzunun daha açık, anlaşılabilir ve amacına uygun olması için düzenlemelerin yapılması ve geliştirilmesi faydalı olacaktır.

Öğretmen adaylarının uygulama etkinliklerine daha fazla yoğunlaşabilmeleri ve etkinlikleri tam anlamıyla gerçekleştirmeleri için, kendi alanlarındaki uygulamalara ağırlık verilmesinin faydalı olacağına inanılmaktadır.

Etkinliklerin bazılarının (Etkinlik 1.2, Etkinlik 1.3, Etkinlik 1.4, Etkinlik1.7 Etkinlik 1.8 ve Etkinlik 1.10) Resim-iş eğitimi gibi uygulamaya dayalı bölümler için, okulların haftalık ders saatleri de göz önüne alınarak yeniden düzenlenmesinin faydalı olacağına inanılmaktadır.

Etkinliklerin bazılarının (Etkinlik 1.5 ve Etkinlik 1.6), öğretmen adaylarının bilgi düzeylerine uygun yeniden düzenlenmesinin veya kaldırılmasının faydalı olacağına inanılmaktadır.

Öğretmen adaylarının, yönetim işleri ve kendi özlük hakları gibi konularda bilgilendirilmesi için, gerekli düzenlemelerin yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Okul Deneyimi I dersinin, tüm bölüm ve anabilim dallarının ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmesinin faydalı olacağına inanılmaktadır.

KAYNAKÇA

- AKSU, M. (2005). “Eğitim Fakültelerinin Değişen Roller ve Avrupa Boyutu”. **G.Ü. G.E.F. Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu**, 22-24 Eylül. Ankara.
- ALKAN, C. (1987). **Öğretmenlik Uygulama El kitabı**. Ankara:Yargıçoğlu Matbaası.
- Aycan, Ş. , Yoldaş, C. , Arı, E. ve Türkoğuz, S. (2002). “Okul Deneyimi Uygulamalarının Teknik Eğitim Fakültesi ve Eğitim Fakültesindeki Öğretmen Adaylarına Etkilerinin Karşılaştırılması”. **V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi**, ODTÜ. Ankara.
- AZAR, A. (1998). Fizik Öğretmenlerinin Meslekî Gelişim Sürecinde Özel Konular. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü
- AZAR, A.(1999). “Yeni Öğretmenlerin İş Başında Gelişimini Destekleyen Modeller”. **Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi Dergisi**. Sayı:11. İzmir.
- BURSALIOĞLU, Z. (1987). **Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış**. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- BÖLÜKOĞLU, H.İ. (2002). “Bilgi Çağında Eğitim Fakültelerinde Resim-İş Eğitiminin Genel Bir Değerlendirmesi”. **Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 22 (3).
- BÜYÜKKARAGÖZ, S. (1985). “Öğretmen Yetiştirmede Problemin Dünü, Bugünü ve Geleceği Hakkında Düşünceler”. **Milli Eğitim ve Kültür**. İstanbul:Milli Eğitim Basımevi.
- BUYURGAN, S. (2001). “Okul Deneyimi I Dersi ile İlgili İzlenimler”. **Çağdaş Eğitim**. Sayı: 274.Ankara: Tekışık Yayıncılık.
- Cansaran, A. , İdil, Ö. ve Kalkan, M. (2006). “Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dallarındaki Okul Deneyimi Uygulamalarının Değerlendirilmesi”. **G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 26(1). Ankara.

- Çalışkan, N. , Yeşil, R. , “Okul Deneyimi I Dersinden Öğrencilerin Beklentileri ve Bu Beklentilerin Karşılama Düzeyi”,(2006). <<http://www.tebd.gazi.edu.tr/>>, (2007, Ocak 17).
- ÇEPNİ, S. , AZAR, A. (1995). Two approches to the international initial science teacher education program. **Teacher tranng for the twenty first century**, İzmir.
- DEVELİOĞLU, A.S. (1987). “Toplumun En Kutsal Unsuru Öğretmen”. **Çağdaş Eğitim**. Sayı:128. Ankara: Tekışık Matbaası.
- DEWEY, J. (1970). A Statement of The Principles of Progressive Education. In **Secondary Education**. R.O. Hahn and D.B. Bidna (Editors). The United State of America: The Macmillan Company.
- ERKEN, E. (1974). “Okul-Öğretmen ve Öğrenci”. **Milli Eğitim**. Sayı:1. İstanbul: İstanbul Milli Eğitim Basımevi.
- GÖKÇAKAN, Z. (2005). “Öğretmenlik Mesleğinin Geleceği ve İstihdam Sorunu”. **G.Ü.G.E.F. Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu**, 22-24 Eylül. Ankara.
- Harmandar, M. , Bayrakçeken, S. , Kıncal, R.Y. , Büyükkasap, E. ve Kızılkaya, S. (2000). “Kazım Karabekir Eğitim Fakültesinde Okul Deneyimi Uygulaması ve Sonuçların Değerlendirilmesi”. **Milli Eğitim Dergisi**. Sayı:148. Ankara.
- İŞBİLEN, A. (2002). “Türkiye’de Sanat Eğitiminde Öğretmen Yetiştirme”. **Sanat Eğitimi Sempozyumu**, 08–10 Mayıs. G.Ü.G.E.F. Ankara.
- KOÇ, N. (2005). “Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Getirdiği Sorunlar”. **G.Ü.G.E.F. Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu**, 22-24 Eylül. Ankara.
- KÖROĞLU, H. (2000). “Okullarda Uygulama Çalışmalarının Değerlendirilmesi”. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Sayı: 19.
- Kudu, M. , Özbek, R.ve Bindak, R. (2006). “Okul Deneyimi-I Uygulamasına İlişkin Öğrenci Algıları”. **Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi**, 5, 99–109. <http://www.e-sosder.com/dergi/1599-109.pdf> adresinden 08.03.2006 tarihinde alınmıştır.
- ODTÜ (Orta Doğu Teknik Üniversitesi). (2006). **Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Dersleri Çalıştay Özeti**. 26. Ankara.

- OĞUZKAN, F. (1993). “Orta dereceli Okul Öğretmenlerinin Yetiştirilmesi”. **Cumhuriyet Döneminde Eğitim**. İstanbul: İstanbul Milli Eğitim Basımevi.
- Oral, B. ,Dağlı, A. (1999). “Öğretmen Adaylarının Okul Deneyimine İlişkin Algıları”. **Çağdaş Eğitim**. Sayı: 254. Ankara: Tekışık Yayıncılık.
- Özdemir Ş.A. , Çanakçı O. , “Okul Deneyimi I Dersinin Öğretmen Adaylarının Öğretim-Öğrenme Kavramlarına ve Öğretmen-Öğrenci Rollerine Bakış Açıları Üzerindeki Etkileri”, (2005). <<http://ilkogretim-online.org.tr/vol4say1/v04s01m7.pdf> /> (2005, Kasım 26).
- ÖZSOY, V. (2001). “Türkiye’de Resim-İş Eğitimi(Sanat Eğitimi) Tarihine Kısa Bir Bakış”. **G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 16(1). Ankara.
- SELÇUK, Z. (2001). **Okul Deneyimi ve Uygulama**. (İkinci Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Sevim, S. , Ayas, A. (2002). “Okul Deneyimi I Etkinliklerinin Yeniden Düzenlenmesi ve Etkililiği”. **V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi**, ODTÜ. Ankara.
- TEPECİK, A. (2002). “Sanat Eğitimi Öğretmeni Yetiştirmede Üç Alan Kavramı”. **Sanat Eğitimi Sempozyumu**, 08–10 Mayıs. G.Ü.G.E.F. , Ankara.
- USLU, Z. (2001). “Okul Deneyimi Derslerinin Öğretmen Adaylarına Etkileri”. **Çağdaş Eğitim**. Sayı:282. Ankara: Tekışık Matbaası.
- YALÇIN, N. (2005). “Eğitim Fakültelerinde Yeni Yapılandırma ve Sonuçları”. **G.Ü. G.E.F. Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu**, 22–24 Eylül. Ankara.
- Yapıcı, Ş. , Yapıcı, M. , (2004). “Öğretmen Adaylarının Okul Deneyimi I Dersine İlişkin Görüşleri”, **İlköğretim-online**, 3(2), 54–59. <<http://ilkogretim-online.org.tr/>> adresinden 12 Mart 2005 tarihinde alınmıştır.
- YILMAZ, M. (2006). “Resim-İş Eğitimi Öğretmen Adaylarının Okul Deneyimi I Uygulamalarında Karşılaştıkları Sorunlar”. **G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 26(1). Ankara.
- YÖK (Yüksek Öğrenim Kurumu). (1998). **Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Programlarının Yeniden Düzenlenmesi**. 72. Ankara.
- YÖK-DÜNYA BANKASI, (1998). **Milli Eğitimi Geliştirme Projesi**. Fakülte-Okul İşbirliği. Ankara.

YÖK-DÜNYA BANKASI, (1997). **Milli Eğitimi Geliştirme Projesi**. Ortaöğretim Sanat Öğretimi. Ankara.

EKLER

EK-1

ANKET SORU FORMU-I.BÖLÜM

**“OKUL DENEYİMİ I DERSİNİN RESİM-İŞ EĞİTİM PROGRAMI
ÖĞRETMEN ADAYLARI AÇISINDAN UYGULANABİLİRLİK DÜZEYİ”**

ANKET SORULARI

1. Etkinlik 1.1 Dönem Planı. **Özet:** Okul Deneyimi dersinin bu dönem ile ilgili planınızı, okulda size yardımcı olacak uygulama öğretmeni ile birlikte yapınız.

Okul deneyimi I dersi Dönem Planını hazırlayabildiniz mi?

a- evet

b- hayır

c- kısmen

2. Etkinlik 1.2 Öğretmenin Okuldaki Bir Günü. **Özet:** Bir gününüzü, alanınızda çalışan bir öğretmen veya sınıf öğretmenin okuldaki bir günlük zamanını nelere ve nasıl harcadığını öğrenmeye ayırınız. Bu bir gün içinde, öğretmenin mesleği ile ilgili olarak yaptığı bütün işleri, bunlara harcadığı zamanı not etmeye çalışınız.

Konuyla ilgili olarak öğretmeni bir gün boyunca gözlemleyebildiniz mi?

a- evet

b- hayır

c- kısmen

(Lütfen bir gün içerisinde öğretmeni toplam ne kadar süre ile gözlemleyebildiğinizi not ediniz (saat/dakika).....)

3. Etkinlik 1.3 Öğrencinin Okuldaki Bir Günü. **Özet:** Bir öğrenci seçiniz ve bir gün boyunca devam ettiği tüm derslerde öğrenciyi gözlemleyerek, her bir derste gerçekleştirdiği etkinliklerin neler olduğunu belirleyiniz..

Konuyla ilgili olarak öğrenciyi bir gün boyunca gözlemleyerek, gün boyu girdiği tüm derslerde gerçekleştirdiği etkinlikleri belirleyebildiniz mi?

a- evet

b- hayır

c- kısmen

(Lütfen bir gün içerisinde öğrenciyi toplam ne kadar süre ile gözlemleyebildiğinizi not ediniz(saat/dakika).....)

4. Etkinlik 1.4 Bir Öğrencinin İncelenmesi. **Özet:** Öğrencinin bir gün boyunca gerçekleştirdiği etkinlikler esnasında davranışlarını gözlemleyiniz.

Öğrencinin etkinlikler esnasındaki davranışlarını bir gün boyunca gözlemleyebildiniz mi?

a- evet

b- hayır

c- kısmen

(Lütfen bir gün içerisinde öğrenciyi toplam ne kadar süre ile gözlemleyebildiğinizi not ediniz saat/ dakika).....)

5. Etkinlik 1.5 Öğretim Yöntemleri. Özet: Kendi alanınızdan çeşitli öğretme-öğrenme etkinliklerini belirleme. Kendi alanınızdan (olanak varsa aynı gün içerisinde) birkaç öğretmenin dersini gözlemleyerek çeşitli öğretim yöntemlerini görmeye çalışınız.

Çeşitli öğretim yöntemlerini görebilmek amacıyla kendi alanınızdan birkaç öğretmenin dersini gözlemleyebildiniz mi?

a- evet

b- hayır

c- kısmen

6. Etkinlik 1.6 Yan Branşınızda Öğretim Yöntemleri. Özet: Yan branşınızda veya değişik başka bir branşta mümkün olduğunca öğretme-öğrenme etkinliklerini belirleme. Yan branşınız veya seçtiğiniz başka bir branştan (olanak varsa aynı gün içerisinde) birkaç öğretmenin dersini gözlemleyerek çeşitli öğretim yöntemlerini görmeye çalışınız.

Çeşitli öğretim yöntemlerini görebilmek amacıyla Yan branşınızda veya değişik başka bir branşta birkaç öğretmenin dersini gözlemleyebildiniz mi?

a- evet

b- hayır

c- kısmen

7. Etkinlik 1.7 Derslerin Gözlenmesi. Özet: Kendi alanınızda üç değişik dersi gözlemlemeye çalışınız ve bu derslerden her biri ile ilgili gözlemlerinizi seçtiğiniz gözlem formuna kaydediniz.

Kendi alanınızdan üç değişik dersi gözlemleyebildiniz mi?

(Cevabınız kısmen ise kaç değişik ders gözlemlediğinizi yazınız?.....)

a- evet

b- hayır

c- kısmen

8. Etkinlik 1.8 Yan Branşınızda Derslerin Gözlenmesi. **Özet:** Yan branşınızda veya seçtiğiniz başka bir branştan üç değişik dersi gözlemlemeye çalışınız ve bu derslerden her biri ile ilgili gözlemlerinizi seçtiğiniz gözlem formuna kaydediniz.

Yan branşınız ya da başka bir branştan üç değişik dersi gözlemleyebildiniz mi?(Cevabınız kısmen ise kaç değişik ders gözlemlediğinizi yazınız)

a- evet

b- hayır

c- kısmen

9. Etkinlik 1.9 Dersin Yönetimi Ve Sınıfın Kontrolü. **Özet:** Bir dersin tümünü izleyerek, sınıf yönetimine ve sınıftaki öğretme-öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemleri ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözleyiniz.

Bir dersin tümünü izleyerek sınıf yönetimi ve öğretme öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemleri ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözlemleme imkanınız oldu mu?

a- evet

b- hayır

c- kısmen

10. Etkinlik 1.10 Soru Sormayı Öğrenme. **Özet:** Öğretmenin on dakika veya daha uzun bir süreyle soru-cevap tekniğinden yararlanacağı bir ders seçip öğretmenin soru sorma becerisini gözlemleyiniz.

Öğretmenin on dakika veya daha uzun süreyle soru cevap tekniğinden yararlanacağınız bir ders seçerek soru sorma becerisini gözlemleme imkanınız oldu mu?

a- evet

b- hayır

c- kısmen

11. Etkinlik 1.11 Okulda Araç-Gereç Ve Yazılı Kaynaklar. **Özet:** Okulda, ne gibi araç gereç ve yazılı kaynak bulunduğunu, okulun uygulamakta olduğu kuralları, öğrencilere sağlanabilecek ödülleri ve uygulanabilecek yaptırımları öğrenmeye çalışınız.**Okulda ne gibi araç- gereç ve yazılı kaynaklar bulunduğunu, okulun uygulamakta olduğu kuralları, öğrencilere sağlanabilecek ödülleri ve uygulanabilecek yaptırımları öğrenebildiniz mi?**

a- evet

b- hayır

c- kısmen

12. Etkinlik 1.12 Okul Müdürü Ve Okul Kuralları. **Özet:** Okul Müdüründen (ya da bu konuda görevlendirilmiş başka bir kişi) okul müdürünün görevleri, okul kuralları ve okulun tümünü ilgilendiren sorunlar hakkında bilgi alınız.

Okul müdürüyle (ya da bu konuda size yardımcı olabilecek herhangi bir kişiyle) görüşme yaparak okul müdürünün görevleri ve okul kuralları hakkında hazırlamış olduğunuz sorulara yanıt alabildiniz mi?

a- evet

b- hayır

c- kısmen

13. Etkinlik 1.13 Okul Ve Toplum **Özet:** Okulun bulunduğu toplumdaki yeri hakkında bilgi toplama

Okulun bulunduğu sosyal çevre hakkında yeterince bilgi toplayabildiniz mi?

a- evet

b- hayır

c- kısmen

Etkinlik 1.14 Okul Deneyimi Çalışmalarının Değerlendirilmesi. **Özet:** Okul deneyimi çalışmalarınızı değerlendirin.

Okul deneyimi çalışmalarının fakülte öğretim elemanı, uygulama öğretmeni, sınıf arkadaşınız ve kendiniz tarafından değerlendirilmesi yapıldı mı? (cevabınız hayır ya da kısmen ise kim tarafından değerlendirme eksikliği olduğunu lütfen yazıyla belirtiniz).....

a- evet

b- hayır

c- kısmen

EK-2

ANKET SORU FORMU-DEĞERLENDİRME SORULARI

**“OKUL DENEYİMİ I DERSİNİN RESİM-İŞ EĞİTİM PROGRAMI
ÖĞRETMEN ADAYLARI AÇISINDAN UYGULANABİLİRLİK DÜZEYİ”**

ANKET SORULARI

Etkinlik1.1Dönem planı Dönem planının hazırlanmasında karşılaştığınız güçlükler var ise bunların neler olduğunu açık bir şekilde yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

Etkinlik1.2.Öğretmenin okuldaki bir günü

- a) Öğretmeni okuldaki bir gün boyunca gözlemleyememiş iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- b) Öğretmeni bir gün içerisinde kaç saat gözlemleyebildiğinizi belirtiniz.

.....

- c) Dönem içindeki uygulama çalışmalarınızda aşağıdakilerden hangilerini gözlemeleme imkanınız oldu?

- Haftada bir nöbet
- Sınıf öğretmenliği ve rehberlik çalışmaları
- Eğitsel kol çalışmaları
- Sağlık ve güvenlik önlemleri

- d) Eğer yukarıdakilerden herhangi birini ya da birkaçını gerçekleştirememiş iseniz lütfen açık bir şekilde nedenini ifade ediniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Etkinlik1.3 Öğrencinin okuldaki bir günü:

- a) Sizden, öğrencinin bir gün boyunca devam ettiği tüm dersleri gözlemleyerek, her bir derste gerçekleştirdiği etkinlikleri belirlemeniz istenmektedir. Seçtiğiniz öğrenciyi, bir gün boyunca girdiği tüm derslerde gözlemleyememiş iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız

.....

.....

.....

.....

- b) Öğrencinin gerçekleştirdiği etkinlikleri bir gün içerisinde kaç saat boyunca gözlemleyebildiğinizi belirtiniz

.....

.....

.....

Etkinlik1.4 Bir öğrencinin incelenmesi:

- a) Sizden, öğrencinin bir gün boyunca girdiği derslerde, gerçekleştirdiği etkinlikler esnasındaki davranışlarını gözlemlemeniz istenmektedir. Seçtiğiniz öğrencinin etkinlikler esnasındaki davranışlarını sınıfta bir gün boyunca gözlemleyememiş iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız.

.....

.....

-
-
- b) Öğrencinin etkinlikler esnasındaki davranışlarını bir gün içerisinde kaç saat boyunca gözlemleyebildiğinizi belirtiniz.
-
-

- c) Bu etkinliği okul deneyimi dersi boyunca birden fazla sayıda tekrarlayabildiniz mi?
-
-
-

Etkinlik 1.5 Öğretim yöntemleri:

- a) Bu etkinlikte sizden (olanak varsa) aynı gün içinde, kendi alanınızdan birkaç öğretmenin dersini gözleyerek alanınızla ilgili öğretme-öğrenme etkinliklerini belirlemeniz istenmektedir.
- Aynı gün ya da aynı hafta içerisinde kendi alanınızdan değişik öğretmenleri gözleme imkanınız oldu mu? Oldu ise gözlemleyebildiğiniz öğretmen sayısını yazınız
-
-
-
-

- b) Etkinliğin sonunda öğretmenliğini yapacağınız konu ile ilgili bir ders planı hazırlamanız istenmektedir.

Bir ders planının nasıl hazırlandığı size daha önce öğretildi mi?

.....

.....

- c) Bu ders planını hazırlarken “kendi alanınızla ilgili olabildiğince çeşitli öğretim yöntemlerinden yararlanmanız istenmektedir.

Hazırladığınız ders planında çeşitli öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanabildinizmi?

.....

.....

- d) Cevabınız “evet” ise, bu öğretme-öğrenme yöntemlerinin neler olduğunu belirtiniz

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- e) Cevabınız “hayır” ise, yani kendi alanınızda çeşitli öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanamamış iseniz, nedenlerini ve karşılaştığınız güçlükleri açık bir şekilde ifade ediniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Etkinlik 1.6 Yan Branşınızda Öğretim Yöntemleri :

- a) Bu etkinlikte sizden (olanak varsa) aynı gün içinde, yan branşınız ya da başka bir branştan birkaç öğretmenin dersini gözlemleyerek alanınızla ilgili öğretme-öğrenme etkinliklerini belirlemeniz istenmektedir.

Yan branşınız ya da başka bir branştan aynı gün ya da aynı hafta içerisinde herhangi bir öğretmeni gözleme imkanınız oldu mu? Oldu ise gözlemleyebildiğiniz öğretmen sayısını yazınız.

.....

.....

- b) Etkinliğin sonunda yan branşınızla ilgili bir ders planı hazırlamanız istenmektedir. Yan branşınızda ders planı hazırlanması konusunda karşılaştığınız güçlüklerin neler olduğunu belirtiniz.

.....

.....

.....

.....

- c) Bu ders planını hazırlarken “yan branşınızla ilgili olabildiğince çeşitli öğretim yöntemlerinden” istenmektedir.

Hazırladığınız ders planında yan branşınızla ilgili çeşitli öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanabildiniz mi?

- d) Cevabınız “evet” ise, bu öğretme-öğrenme yöntemlerinin neler olduğunu belirtiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

- e) Cevabınız “hayır” ise, yani yan branşınızda çeşitli öğretme-öğrenme yöntemlerinden yararlanamamış iseniz, nedenlerini ve karşılaştığınız güçlükleri açık bir şekilde ifade ediniz

.....

.....

.....

.....

Etkinlik 1.7 Derslerin gözlenmesi

- a) Sizden, alanınızdan üç değişik dersi gözlemlemeniz ve her ders için ayrı bir gözlem formu doldurmanız istenmektedir.

Bu etkinlikle ilgili aynı gün ya da hafta içerisinde kaç değişik dersi gözlemleyebildiğinizi

belirtiniz.....

- b) Bunların her birinde ayrı bir öğretmeni gözlemlemeye çalışmanız istenmektedir.

Farklı öğretmenleri gözlemleme şansınız oldu ise, gözlemlediğiniz öğretmen sayısını belirtiniz.

.....

.....

.....

.....

- c) Kendi alanınızla ilgili gözlemlediğiniz her derste dikkatinizi sırasıyla aşağıda belirtilenlere yoğunlaştırarak gözlem formunu doldurmanız istenmektedir.

Aynı ders içerisinde aşağıda belirtilenlerden tamamını bir arada gözlemlemekte sıkıntı çekmiş iseniz, bunların hangileri olduğunu işaretleyiniz.

- Dersi planlama
- Başlangıç
- Dersin amaçları
- Öğretme-öğrenme yaklaşımı
- Öğretim yöntemleri
- Öğretmen-öğrenci iletişimi
- Etkinlikler arasındaki geçişler
- Öğrencilerin yönetimi
- Dersi bitirme
- Öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesi

Bu konuyla ilgili belirtmek istediğiniz her şeyi ve karşılaştığınız güçlükleri lütfen açık bir şekilde yazınız

.....

.....

.....

-
-
- d) Gözlem yaptığınız her dersten sonra gözlemlerinizi gözlediğiniz öğretmenle birlikte gözden geçirebildiniz mi?
-
-
-

Etkinlik 1.8 Yan Branşınızda Derslerin gözlenmesi

- a) Sizden, yan branşınız ya da başka bir branştan üç değişik dersi gözlemlemeniz ve her ders için ayrı bir gözlem formu doldurmanız istenmektedir.

Bu etkinlikle ilgili aynı gün ya da hafta içerisinde yan branşınız ya da başka bir branştan her hangi bir dersi gözleme imkânınız oldu mu?

.....

.....

- b) Bunların her birinde ayrı bir öğretmeni gözlemlemeye çalışmanız istenmektedir.

Yan branşınızda farklı öğretmenleri gözleme şansınız oldu ise, gözlemlediğiniz öğretmen sayısını belirtiniz.

.....

.....

.....

- c) Yan branşınızla ilgili gözlemlediğiniz her derste dikkatinizi sırasıyla aşağıda belirtilenlere yoğunlaştırarak gözlem formunu doldurmanız istenmektedir.

Yan branşınızda aynı ders içerisinde aşağıda belirtilenlerden tamamını bir arada gözlemlemekte sıkıntı çekmiş iseniz, bunların hangileri olduğunu işaretleyiniz.

- Dersi planlama
- Başlangıç

- Dersin amaçları
- Öğretme-öğrenme yaklaşımı
- Öğretim yöntemleri
- Öğretmen-öğrenci iletişimi
- Etkinlikler arasındaki geçişler
- Öğrencilerin yönetimi
- Dersi bitirme
- Öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesi

Bu konuyla ilgili belirtmek istediğiniz her şeyi ve karşılaştığınız güçlükleri lütfen açık bir şekilde yazınız

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- d) Gözlem yaptığınız her dersten sonra gözlemlerinizi gözlediğiniz öğretmenle birlikte gözden geçirebildiniz mi?

.....

.....

.....

Etkinlik 1.9 Dersin Yönetimi ve Sınıfın Kontrolü

- a) Bir dersin tümünü izleyerek sınıf yönetimi ve öğretme öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemleri ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözlemleyememiş iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız.

.....

.....

.....

.....

Etkinlik 1.10 Soru Sormayı Gözlemleme

- a) Öğretmenin on dakika veya daha uzun süreyle soru cevap tekniğinden yararlanacağı bir dersi seçme ve soru sorma becerisini gözlemleme konusunda karşılaştığınız güçlükleri açık bir şekilde ifade ediniz.

.....

.....

.....

- b) Size daha önceki derslerinizde “soru-cevapla öğretim planı”nın nasıl olması gerektiği konusunda herhangi bir bilgi verildi mi?

.....

- c) Gözlem yapmakta olduğunuz sınıftaki çalışmaların bir bölümü ile ilgili bir “soru-cevapla öğretim planı” hazırlayamamış iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız

.....

.....

.....

Etkinlik 1.11 Okulda Araç-Gereç ve Yazılı Kaynaklar

- a) Okulda ne gibi araç- gereç ve yazılı kaynaklar bulunduğunu, okulun uygulamakta olduğu kuralları, öğrencilere sağlanabilecek ödülleri ve uygulanabilecek yaptırımları öğrenememiş iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız

.....

.....

.....

Etkinlik 1.12 Okul Müdürü ve Okul Kuralları

- a) Okul müdürünün görevleri ve okul kuralları hakkında hazırlamış olduğunuz sorulara yanıt bulabilmek amacıyla, Okul müdürü ya da bu konuda size yardımcı olabilecek herhangi bir kişiyle görüşme yapmanız sağlandı mı? Bu konuda herhangi bir güçlükle karşılaşmış iseniz lütfen açık bir şekilde yazınız.

.....

.....

.....

- b) Size verilen bilgilerde hangi konulara ağırlık verilmektedir? Kısaca belirtiniz.

.....

.....

.....

Etkinlik 1.13 Okul ve Toplum

- a) Okulun bulunduğu sosyal çevre hakkında yeterince bilgi toplayamamış iseniz, sebebini açık bir şekilde yazınız

.....

.....

.....

.....

Etkinlik 1.14 Okul Deneyimi Çalışmalarının Değerlendirilmesi

- a) Okul deneyimi çalışmalarının fakülte öğretim elemanı, uygulama öğretmeni, sınıf arkadaşınız ve kendiniz tarafından değerlendirilmesi yapılmamış ise, sebebini açık bir şekilde yazınız

EK-3

DERS GÖZLEM FORMU ÖRNEĞİ

DERS GÖZLEM FORMU

Anabilim Dalı:	Okulu:
Öğretmen Adayı:	Sınıfı:
Gözlemci:	Öğrenci Sayısı:
Konu:	Tarih:

Bu değerlendirme formundaki maddelerin karşısında bulunan kısaltmaların anlamı:
(E): Eksiği var, (K): Kabul edilebilir, (İ): İyi yetişmiş Uygun seçeneği (+) ile işaretleyiniz.

			E	K	İ	ACIKLAMA VE YORUMLAR
1	KONU ALANI VE ALAN EĞİTİMİ					
1.1	KONU ALANI BİLGİSİ					
	1.1.1.	Konu ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme				
	1.1.2.	Konuda geçen temel ilke ve kavramları mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirebilme				
	1.1.3.	Konunun gerektirdiği sözel ve görsel dili (şekil, şema, grafik, formül vb.) uygun biçimde kullanabilme				
	1.1.4.	Konu ile alanın diğer konularını ilişkilendirebilme				
1.2	ALAN EĞİTİMİ					
	1.2.1.	Özel öğretim yaklaşım, yöntem ve tekniklerini bilme				
	1.2.2.	Öğretim teknolojilerinden yararlanabilme				
	1.2.3.	Öğrencilerde yanlış gelişmiş kavramları belirleyebilme				
	1.2.4.	Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturabilme				
	1.2.5.	Öğrenme ortamının güvenliğini sağlayabilme				
2.0	ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİ					
2.1.	PLANLAMA					
	2.1.1.	Ders planını açık, anlaşılır ve düzenli biçimde yazabilme				
	2.1.2.	Amaç ve hedef davranışları açık bir biçimde ifade edebilme				
	2.1.3.	Hedef davranışları uygun yöntem ve teknikleri belirleyebilme				
	2.1.4.	Uygun araç gereç ve materyal seçme ve hazırlayabilme				
	2.1.5.	Hedef davranışlara uygun değerlendirme biçimleri belirleyebilme				
	2.1.6.	Konuyu önceki ve sonraki derslerle ilişkilendirebilme				
2.2.	ÖĞRETİM SÜRECİ					
	2.2.1.	Çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerini uygun biçimde kullanabilme				
	2.2.2.	Zamanı verimli kullanabilme				
	2.2.3.	Öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenleyebilme				
	2.2.4.	Öğretimi bireysel farklılıklara göre sürdürebilme				
	2.2.5.	Öğretim araç gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanabilme				
	2.2.6.	Özetleme ve uygun dönütler verebilme				
	2.2.7.	Konuyu yaşamla ilişkilendirebilme				
	2.2.8.	Hedef davranışlara ulaşma düzeyini değerlendirebilme				
2.3	SINIF YÖNETİMİ					
		Ders Başında				
	2.3.1	Derse uygun bir giriş yapabilme				
	2.3.2	Derse ilgi ve dikkati çekebilme				
		Ders Süresinde				
	2.3.3	Demokratik bir öğrenme ortamı sağlayabilme				
	2.3.4	Derse ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme				
	2.3.5	Kesinti ve engellemelere karşı uygun önlemler alabilme				

	2.3.6	Övgü ve yaptırımlardan yararlanabilme					
		Ders Sonunda					
	2.3.7	Dersi toparlayabilme					
	2.3.8	Gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verebilme					
	2.3.9	Öğrencileri sınıftan çıkarmaya hazırlayabilme					
2.4	İLETİŞİM						
	2.4.1.	Öğrencilerle etkili iletişim kurabilme					
	2.4.2.	Anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilme					
	2.4.3	Konuya uygun düşündürücü sorular sorabilme					
	2.4.4	Ses tonunu etkili biçimde kullanabilme					
	2.4.5	Öğrencileri ilgiyle dinleme					
	2.4.6	Sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanabilme					
		Toplam					Not:

Özet Bilgi:

Öğretmen adayının yukarıdaki yeterlik alanlarının her birinde yapmış olduğu çalışmalara ilişkin düşünceler:

	Gözlemcinin imzası
--	--------------------

Öğretmen adayının görüşleri (varsa):

	İmza
--	------

EK-4**ETKİNLİKLER****OKUL DENEYİMİ****OKUL DENEYİMİ I****Etkinlikler**

1. Dönem planı
2. Öğretmenin okuldaki bir günü
3. Öğrencinin okuldaki bir günü
4. Bir öğrencinin incelenmesi
5. Öğretim yöntemleri
6. Yan branşta öğretim yöntemleri
7. Derslerin gözlenmesi
8. Yan branşta derslerin gözlenmesi
9. Dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü
10. Soru sormayı gözlemleme
11. Okulda araç-gereç ve yazılı kaynaklar
12. Okul müdürü ve okul kuralları
13. Okul ve toplum
14. Okul deneyimi çalışmalarının değerlendirilmesi

OKUL DENEYİMİ II**Etkinlikler**

1. Dönem planı
2. Yönerge ve açıklamalar
3. Soru sorma alıştırmaları
4. Dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü
5. Öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesi
6. Ders kitaplarından yararlanma
7. Grup çalışması
8. Çalışma yapraklarının hazırlanması ve kullanılması
9. Değerlendirme ve kayıt tutma
10. Test (sınav) hazırlama, puanlama, analiz
11. Öğretimde benzetimlerden yararlanma
12. Dersi planlama ve etkinlikleri sıraya koyma
13. Okul deneyimi çalışmalarının değerlendirilmesi

EK-6 OKUL DENEYİMİ I ÇALIŞMA PLANI ÖRNEĞİ

HAFTA	SEMİNER	ETKİNLİKLER	SON TESLİM GÜNÜ
1.HAFTA			
	Ders hakkında genel bilgiler Ödevin açıklanması	1.1 Dönem Planı 1.2 Öğretmenin okuldaki bir günü	
2.HAFTA			
	Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	1.3 Öğrencinin okuldaki bir günü 1.4 Bir öğrencinin incelenmesi	
3.HAFTA			
	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	1.5 Öğretim Yöntemleri	
4.HAFTA			
	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	1.6 Yan branşınızda öğretim yöntemleri	
5.HAFTA			
	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	1.7 Derslerin gözlenmesi 1.8 Yan branşınızda derslerin gözlenmesi	
6.HAFTA			
	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	1.9 Dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü	
7.HAFTA			
	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	1.10 Soru sormayı gözlemleme	
8.HAFTA			
	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	1.11 Okulda araç-gereç ve yazılı kaynaklar	
9.HAFTA			
	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	1.12 Okul müdürü ve okul kuralları 1.13 Okul ve Toplum	
10. HAFTA			
	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi	1.15 Okul deneyimi çalışmalarının değerlendirilmesi	
11.HAFTA			
	Ödevle ilgili dönütler Yarıyıl sonu değerlendirmeleri		